

*Hanne Cecilie Hougen, Øyvind Kleven
og Stein Opdahl*

**Undersøkelse om livsløp og
helse blant 55-årige menn 2001**
Dokumentasjonsrapport

Notater

Forord

Ved seksjon for intervjuundersøkelser i SSB var Hanne Cecilie Hougen prosjektleder, Thore Nafstad-Bakke har hatt ansvaret for utvalgstrekkingen, Hilde Degerdal og Berit Svanøe-Hafstad har vært ansvarlig for den elektroniske behandlingen av data, Kari Grøholt har vært intervjuerkontakt. Øyvind Kleven har vært rådgiver og Stein Opdahl har utformet utvalgsplanen.

Innhold

1. Innledning	4
2. Utvalgsplan	4
3. Datafangst	5
3.1 Innsamlingsmåte: PC-assistert intervju	5
3.2 Feltperiode og feltarbeid	5
4. Datakvalitet	6
4.1 Utvalgsskjevhet	6
4.2 Analyse av frafallet	8
4.3 Usikkerhet og feilmarginer	10
4.4 PC-assistert intervjuing, innsamlingsfeil og bearbeidingsfeil	11
4.5 Programmeringsfeil	11

Tabeller

Tabell 1. Nøkkeltall	4
Tabell 2. Antall uttrukne etter landsdel, sentralitet og kommunetype. Prosent	5
Tabell 2: Avgang etter årsak	6
Tabell 3. Bruttoutvalget, frafallet og nettoutvalget og forskjell mellom netto- og bruttoutvalg fordelt på inntekt, utdanning, landsdel, kommunetype og sentralitet. Prosent	8
Tabell 4. Svarprosent og frafall etter inntekt, utdanning, landsdel, kommunetype og sentralitet. Prosent av bruttoutvalg	9
Tabell 5. Forventet standardavvik for observerte prosentandeler ved ulike utvalgsstørrelser	10

Figurer

Figur 1. Antall gjennomførte intervju per uke	6
---	---

Vedlegg

Informasjonsbrev	12
Instruks til intervjuere	14
Spørreskjema	20
Programmeringsfeil i skjemaet	66
De sist utgitte publikasjoner i serien Notater	67

1. Innledning

I dette notatet legger Statistisk sentralbyrå (SSB) frem en metodisk dokumentasjon fra undersøkelsen "Livsløp og helse blant 55-årige menn".¹ Oppdragsgiver var John Ivar Elstad ved Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA). Formålet med undersøkelsen er å lage statistikk over hvordan blant annet helse, yrkesaktivitet, arbeidsforhold, økonomi og boforhold har utviklet seg over livsløpet. Resultatene fra undersøkelsen vil gi bedre kunnskap om hva som påvirker helseforholdene, og resultatene vil bli brukt for å forbedre det helsefremmende arbeidet. Undersøkelsen er finansiert av Norges forskningsråd.

Tabell 1. Nøkkeltall

Nøkkeltall	Antall	Prosent
Utvalg (personer trukket ut til å delta)	600	
Avgang (døde og personer flyttet til utlandet)	4	
Bruttoutvalg	596	100,0
Frafall	216	36,2
Nettutvalg (personer det er oppnådd intervju med)	380	63,8
Innsamlingsmetode: Besøk (57,4 prosent)	218	
Telefon (42,6 prosent)	162	
Feltperiode: 13. august - 03. oktober		
Intervjuid: 60 minutter		

2. Utvalgsplan

Målpopulasjonen for undersøkelsen var norske menn født i 1946, og som var med folketellingene i 1970 og 1980. Fra denne populasjonen ønsket man å trekke et utvalg ut fra følgende kriterier:

- Datainnsamling med besøksintervju
- Utvalgsstørrelse 600 personer
- Landsdekkende, representativt utvalg
- Kostnadseffektivitet

Med et så vidt lite utvalg vil bruk av Statistisk sentralbyrås standard utvalgsplan for besøksundersøkelser føre til at det i flere utvalgsområder blir trukket svært få personer. Jevnt over ville hver intervjuer få relativt få personer å intervjuer, men alle intervjuerne ville måtte sette seg inn i og forberede seg på et omfattende og krevende intervju. Dette ble vurdert som lite ønskelig både av metodiske og økonomiske hensyn. I dette tilfellet ble derfor utvalgsplanen supplert med et ekstra trinn. Landets sju mest folkerike kommuner ble inkludert uten trekking. De øvrige utvalgsområdene i standardplanen, som i de fleste tilfellene er kommuner, ble stratifisert etter kjennemerkene landsdel, sentralitet og kommunetype² hvoretter det ble trukket en delmengde på ca. 40 prosent av utvalgsområdene. Tabell 2 viser fordelingen av det endelige personutvalget etter de tre kjennemerkene, i absolutte tall og i prosent. Tabellen viser også de tilsvarende relative fordelingene i hele befolkningen i år 2000, som er en god tilnærming til fordelingene i populasjonen.

¹ Det legges ikke fram resultater fra undersøkelsen i dette notatet.

² Se Standard for kommuneklassifisering 1994. Norges offisielle statistikk C 192.

Tabell 2. Antall uttrukne etter landsdel, sentralitet og kommunetype. Prosent

	Antall	Prosent	Befolkning 2000
Landsdel			
Oslo-Akershus	125	20,8	21,8
Østlandet ellers	162	27	27,5
Agder og Rogaland	93	15,5	14,1
Vestlandet	101	16,8	17,5
Trøndelag	52	8,7	8,7
Nord-Norge	67	11,2	10,4
Kommunetype			
Primærnæringskommuner	34	5,7	5,0
Blandede landbruks- og industrikommuner	21	3,5	4,9
Industrikommuner	51	8,5	9,5
Mindre sentrale, blendede tjenesteytings- og industrikommuner	27	4,5	9,0
Sentrale blendede tjenesteytings og industrikommuner	217	36,2	28,3
Mindre sentrale tjenesteytingskommuner	35	5,8	6,9
Sentrale tjenesteytingskommuner	215	35,8	36,5
Sentralitet³			
Nivå 0	59	9,8	14,1
Nivå 1	31	5,2	7,5
Nivå 2	165	27,5	24,2
Nivå 3	345	57,5	54,2

3. Datafangst

3.1 Innsamlingsmåte: PC-assistert intervju

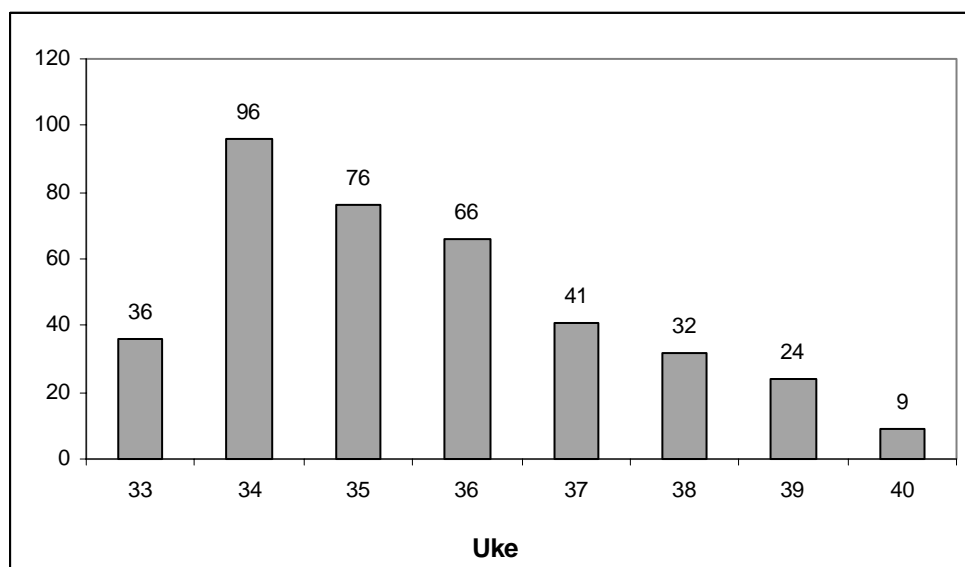
I utgangspunktet skulle intervjuene bli foretatt ved besøk. Unntak ble gjort hvis intervjuobjektet insisterte og ikke lot seg overtale til å bli intervjuet med mindre intervjuet ble foretatt ved telefon. Av 380 intervju ble 218, 57 prosent, foretatt ved besøk mens 162, 43 prosent, ble foretatt over telefon.

3.2 Feltperiode og feltarbeid

Dataene er samlet inn mellom 13. august og 3. oktober 2001. Som det fremgår av figur 1 ble de fleste intervjuene foretatt de fire første ukene av feltperioden. Dette var den ordinære feltperioden som var satt av til undersøkelsen, men på grunn av noe treg svarinnngang ble denne forlenget. En stor del av intervjuene i siste halvdel av perioden var dessuten oppfølging av frafallet.

³ Med sentralitet menes en kommunes geografiske beliggenhet sett i forhold til et senter hvor det finnes funksjoner av høy orden (sentrale funksjoner). De sentrale funksjonene lokaliseres først og fremst til tettsteder. Sentralitetsnivå er delt i tre: Nivå 3 gis kommuner som omfatter et tettsted på nivå 3 (dvs. 50 000 innbyggere eller funksjoner som et landsdelssenter) eller som ligger innenfor 75 minutters reisetid til et slikt tettsteds sentrum. Nivå 2 gis til kommuner som omfatter et tettsted på nivå 2 (dvs. tettsted med 15 000–50 000 innbyggere) eller som ligger innenfor 60 minutters reisetid fra et slikt tettsteds sentrum. Nivå 1 gis kommuner som omfatter et tettsted på nivå 1 (tettsted med 5 000–15 000 innbyggere) eller som ligger innenfor 45 minutters reisetid fra et slikt tettsteds sentrum. Kommuner som ikke fyller noen av kravene for nivå 3–1 gis sentralitetsnivå 0. Se forøvrig Standard for kommuneklassifisering 1994. SSB: Oslo.

Figur 1. Antall gjennomførte intervju per uke

4. Datakvalitet

I en utvalgsundersøkelse er kvaliteten på dataene som samles inn betinget av en rekke forhold. I kapittel 4 skal vi se på en rekke ulike ting som kan forringe kvaliteten med vekt på forhold der det er mulig å uttrykke dette som en størrelse. Undersøkelsens karakter gjør at vi ikke utelukkende har tilstrebet statistisk representativitet. Allikevel er det hensiktsmessig å kommentere eventuelle svakheter ved utvalgets representativitet.

4.1 Utvalgsskjevhet

I både totaltelling og utvalgsundersøkelser kan det oppstå utvalgsskjevhet. Utvalgsskjevhet innebærer at fordelingen etter et bestemt kjennemerke er annerledes blant dem som svarte enn de som ble forsøkt intervjuet. I en utvalgsundersøkelse kan skjevhet introduseres på tre forskjellige måter. For det første kan vi snakke om skjevhet når fordelingen av et bestemt kjennemerke er annerledes i utvalget enn i populasjonen som undersøkelsen omfatter. Slik utvalgsskjevhet kan oppstå i utvalgstrekkningen, hvor tilfeldigheter kan føre til at forekomsten av enkelte kjennemerker er ulikt i utvalget og populasjonen. Denne skjevheten skyldes tilfeldigheter i trekkingen, og en kan forvente at de personer som trekkes ut ikke skiller seg systematisk fra de som ikke trekkes ut.

For det andre kan det oppstå skjevhet i forbindelse med avganger. Med avgang menes personer som ikke lenger er i målgruppen for undersøkelsen, herunder døde og personer som er utvandret til utlandet. Av tabell 4 ser vi at det kun er fire personer av det opprinnelige utvalget på 600 personer som er avganger. Siden utvalget er trukket fra BEBAS så nært opp til intervjustart som mulig for alle de fire kvartalene er avganger i denne undersøkelsen ikke noe problem.⁴ Andelen avganger er så liten at den ikke kan innføre utvalgsskjevheter når utvalget er på denne størrelsen.⁵

Tabell 2: Avgang etter årsak

Avgang	Antall personer	Prosent av avgang	Prosent av utvalg
Avgang i alt	4	100,0	0,7
Død	1	25,0	0,2
Bosatt i utlandet i over 6 måneder	3	75,0	0,5
Andre årsaker	-	-	-

⁴ BEBAS er den sentrale demografi-/befolkningsdatabasen i SSB. Den oppdateres flere ganger i måneden med opplysninger fra Det sentrale folkeregisteret.

⁵ Avganger gir utvalgsskjevhet stort sett hvis utvalgsplanen er gammel eller hvis en ikke kjenner populasjonen en trekker fra.

Gruppen av personer som står igjen etter at avganger er fjernet, betegnes bruttoutvalg. Bruttoutvalget er det utvalget vi faktisk forsøker å intervju. De personene vi oppnådde intervju med, utgjør nettoutvalget. Differensen mellom bruttoutvalget og nettoutvalget kalles frafall. Frafall kan føre til skjevhet mellom bruttoutvalget og nettoutvalget når fordelingen av et bestemt kjennemerke er annerledes blant dem som svarte, enn blant dem som ble forsøkt intervjuet. Skjevhet innebærer at nettoutvalget ikke er statistisk representativt for målgruppen. Skjevhet i forhold til ett kjennemerke medfører ikke nødvendigvis at nettoutvalget er skjevt i forhold til andre kjennemerker. På den annen side gir godt samsvar mellom fordelingene i nettoutvalget og bruttoutvalget for ett eller flere kjennemerker, ingen garanti for at utvalget ikke er skjevt for andre kjennemerker.

I vurderingen av utvalgsskjevhet bør en knytte størst oppmerksomhet til avvikene mellom nettoutvalget og bruttoutvalget. Tabell 3 gir mulighet til å belyse eventuelle skjevheter på grunn av frafallet for registervariablene inntekt, utdanning, landsdel, kommunetype og sentralitet. Dette kan en gjøre ved å sammenlikne fordelingen i bruttoutvalget med fordelingen i nettoutvalget. Dersom det er stort avvik mellom disse to fordelingene, viser dette at det foreligger utvalgsskjevhet for disse gruppene.

Av tabell 5 fremgår det at frafallet for de fleste kategorier ikke har ført til noen klare skjevheter i nettoutvalget i forhold til bruttoutvalget. Skjevheter finner vi imidlertid på kjennemerket inntekt og utdanning. De i inntektsgruppen '100 000 - 199 999' er noe underrepresentert i nettoutvalget, mens de med inntekt på '500 000 eller mer' er noe overrepresentert. Når det gjelder utdanning er de med lavest utdanning (minimum ungdomskole) underrepresentert, mens kategorien med universitets- og høyskoleutdanning inntil 4 år er noe overrepresentert i nettoutvalget.

Tabell 3. Bruttoutvalget, frafallet og nettoutvalget og forskjell mellom netto- og bruttoutvalg fordelt på inntekt, utdanning, landsdel, kommunetype og sentralitet. Prosent

	Bruttoutvalg	Frafall	Nettoutvalg	Netto/brutto
I alt	100	100	100	
Inntekt 1999				
1- 49 999	1,7	1,9	1,6	-0,1
50 000 - 99 999	1,3	1,4	1,3	0
100 000 - 199 999	14,4	19,9	11,3	-3,1
200 000 - 299 999	30,0	29,2	30,5	0,5
300 000 - 399 999	22,7	23,1	22,4	-0,3
400 000 - 499 999	11,4	11,1	11,6	0,2
500 000 eller mer	18,5	13,4	21,3	2,8
Utdanning				
Ungdomsskole	23,0	29,6	17,9	-5,1
Videregående	29,0	30,1	28,4	-0,6
Videregående 13 +	22,0	19,9	23,2	1,2
Universitet 1	15,9	10,2	19,2	3,3
Universitet 2+	10,9	10,2	11,3	0,4
Landsdel				
Akershus og Oslo	21,0	24,5	18,9	-2,1
Hedmark og Oppland	6,7	4,6	7,9	1,2
Østlandet ellers	20,3	16,2	22,6	2,3
Agder og Rogaland	15,4	16,7	14,7	-0,7
Vestlandet	16,8	19,0	15,5	-1,3
Trøndelag	8,7	8,8	8,7	0
Nord-Norge	11,1	10,2	11,6	0,5
Kommunetype				
Primærnæringskommuner	5,5	6,5	5,0	-0,5
Blandede landbruks- og industrikommuner	3,5	4,2	3,2	-0,3
Industrikommuner	10,4	10,6	10,3	-0,1
Mindre sentrale, blendede tjenesteytings- og industrikommuner	4,4	3,2	5,0	0,6
Sentrale, blendede tjenesteytings- og industrikommuner	34,2	31,9	35,5	1,3
Mindre sentrale tjenesteytingskommuner	5,9	6,0	5,8	0
Sentrale tjenesteytingskommuner	36,1	37,5	35,3	-0,1
Befolkningstetthet				
Spredtbygd strøk	19,5	21,3	18,4	-1,1
Tettbygd, under 2 000 personer	7,7	9,3	6,8	-0,9
Tettbygd, mellom 2 000 og 20 000 personer	14,1	13,9	14,2	0,1
Tettbygd, mellom 20 000 og 100 000 personer	20,1	18,5	21,1	1
Tettbygd, 100 000 personer eller flere	31,4	31,0	31,6	0,2
Uoppgitt	7,2	6,0	7,9	0,7
Antall personer	596	216	380	

4.2 Analyse av frafallet

Som tidligere nevnt, bør en i vurderingen av utvalgsskjevhet knytte større oppmerksomhet til skjevhet som skyldes frafall, enn til andre former for utvalgsskjevhet. Dette skyldes at de personene som deltar

kan skille seg systematisk fra de som ikke deltar. Tabell 4 viser frafallsårsaker etter inntekt, utdanning, landsdel, kommunetype og sentralitet. Vi ser at den hyppigste frafallsårsaken er 'nekker å delta'. Andelen 'Ikke truffet' utgjør også en betydelig andel blant frafallet. En tommelfingerregel i vurdering av frafall sier at 'Nekter' bør utgjøre den største andelen. Det er grunn til å tro at andelen som nekter i mindre grad skiller seg fra resten av populasjonen enn personer som intervjuerne ikke oppnår kontakt med eller som er forhindret fra å delta.

Tabell 4. Svarprosent og frafall etter inntekt, utdanning, landsdel, kommunetype og sentralitet. Prosent av bruttoutvalg

	I alt	Intervju	Nekter	Forhindret	Ikke truffet	Annet frafall	Antall personer
I alt	100	64	23	1	10	2	596
Inntekt							
1- 49 999	100	60	10		30		10
500 00 - 99 999	100	63			25	13	8
100 000 - 199 999	100	50	30	6	14		86
200 000 - 299 999	100	65	23	1	10	1	179
300 000 - 399 999	100	63	26	1	10	1	135
400 000 - 499 999	100	65	24		9	3	68
500 000 eller mer	100	74	15		7	4	110
Utdanning							
Ungdomsskole	100	52	30	3	14	2	131
Videregående	100	62	25	1	11		173
Videregående 13 +	100	67	21		11	1	131
Universitet 1	100	77	15	1	4	3	95
Universitet 2+	100	66	17		11	6	65
Landsdel							
Akershus og Oslo	100	58	23	2	13	4	125
Hedmark og Oppland	100	75	18	3	5		40
Østlandet ellers	100	71	22	2	5		121
Agder og Rogaland	100	61	29		10		92
Vestlandet	100	59	23		15	3	100
Trøndelag	100	63	15		19	2	52
Nord-Norge	100	67	24	2	6	2	66
Kommunetype							
Primærnæringskommuner	100	58	24		15	3	33
Blandede landbruks- og industrikommuner	100	57	24		19		21
Industrikommuner	100	63	16		21		62
Mindre sentrale, blendede tjenesteytings- og industrikommuner	100	73	23		4		26
Sentrale, blendede tjenesteytings- og industrikommuner	100	66	27	1	5		204
Mindre sentrale tjenesteytingskommuner	100	63	23	3	11		35
Sentrale tjenesteytingskommuner	100	62	20	1	12	4	215
Befolkningstetthet							
Spredtbygd strøk	100	60	23	1	16		116
Tettbygd, under 2 000 pers.	100	57	30		13		46
Tettbygd, mellom 2 000–20 000 pers.	100	64	23		11	2	84
Tettbygd, mellom 20 000–100 000 pers.	100	67	23	3	8	1	120
Tettbygd, 100 000 pers. eller flere	100	64	21	2	10	4	187
Uoppgitt	100	70	26		5		43

4.3 Usikkerhet og feilmarginer

Fordi resultatene bygger på opplysninger om et utvalg av den befolkningen som undersøkelsen dekker, er det knyttet en viss usikkerhet til dem. Denne usikkerheten kalles utvalgsvarians. I og med at utvalget er trukket etter reglene for tilfeldig trekking, er det mulig å beregne hvor stor utvalgsvariansen kan ventes å bli.

Et hyppig brukt mål på usikkerheten i resultatet for et kjennemerke, er standardavviket til den observerte verdien av dette kjennemerket. Størrelsen på dette standardavviket avhenger av tallet på observasjoner i utvalget, måten utvalget er trukket på og av fordelingen til det aktuelle kjennemerket i befolkningen. Fordelingen i befolkningen kjenner vi ikke, men det er mulig å anslå standardavviket i utvalgsfordelingen ved hjelp av observasjonene i utvalget.

Det er ikke foretatt egne beregninger av slike anslag for denne undersøkelsen. Tabell 5 viser likevel tilnærmet størrelse på standardavviket for observerte prosentandeler ved ulike utvalgsstørrelser. Vi har anslått designeffekten som følge av den benyttede utvalgsplanen til 1,8. Av tabell 5 går det fram at usikkerheten minker når antall observasjoner øker, og at usikkerheten øker når observasjoner minker og når prosenttallet nærmer seg 50.

Tabell 5. Forventet standardavvik for observerte prosentandeler ved ulike utvalgsstørrelser.

Prosent	5/95	10/90	15/85	20/80	25/75	30/70	35/65	40/60	50/50
Antall observasjoner									
25	6,0	8,2	9,8	11,0	11,9	12,5	13,1	13,4	13,7
50	4,2	5,7	6,8	7,7	8,3	8,8	9,1	9,4	9,6
100	2,9	4,0	4,8	5,4	5,8	6,2	6,4	6,6	6,7
200	2,1	2,9	3,4	3,8	4,1	4,4	4,5	4,7	4,8
300	1,7	2,3	2,8	3,1	3,4	3,6	3,7	3,8	3,9
380	1,5	2,1	2,5	2,8	3,0	3,2	3,3	3,4	3,4
400	1,5	2,0	2,4	2,7	2,9	3,1	3,2	3,3	3,4
500	1,3	1,8	2,1	2,4	2,6	2,8	2,9	2,9	3,0

Ved hjelp av standardavviket er det mulig å beregne et intervall som med en bestemt sannsynlighet inneholder den sanne verdi av en beregnet størrelse (den verdien vi ville ha fått dersom vi hadde foretatt en totaltelling i stedet for en utvalgsundersøkelse). Slike intervaller kalles konfidensintervaller hvis de er konstruert på en bestemt måte: La M være den beregnede størrelsen og S være et anslag for standardavviket til M . Konfidensintervallet blir da intervallet med grenser $(M-2*S)$ og $(M+2*S)$. Denne metoden vil med omtrent 95 prosent sannsynlighet gi et intervall som inneholder den sanne verdien.

Følgende eksempel illustrerer hvordan en kan bruke tabell 5 for å finne konfidensintervaller: Anslaget på standardavviket til et observert prosenttall på 60 er 3,4 når antall observasjoner er 380. Konfidensintervallet for den sanne verdi får grensene $60 \pm 2*3,4$. Det vil si at intervallet som strekker seg fra 53,2 til 66,8 prosent med 95 prosent sannsynlighet inneholder den tallstørrelsen en ville fått om alle menn født i 1946 hadde vært med i undersøkelsen.

Konfidensintervall kan konstrueres for ulike sikkerhetsnivå. Et konfidensintervall med grensene $(M+S)$ og $(M-S)$ vil med 68 prosent sannsynlighet inneholde den sanne verdi.

Ofte er det ønskelig å sammenlikne prosenttall for flere grupper. Når to usikre tall sammenliknes, vil usikkerheten på forskjellen mellom dem vanligvis bli større enn usikkerheten knyttet til hvert enkelt tall. Standardavviket til forskjeller mellom to prosenttall er lik kvadratrotten av summen av kvadratene av standardavvikene til enkelttallene. Når en har anslag for standardavviket til slike forskjeller, kan en konstruere konfidensintervall for den sanne verdi på samme måte som beskrevet ovenfor.

4.4 PC-assistert intervjuing, innsamlingsfeil og bearbeidingsfeil

I enhver undersøkelse, både i totaltelling og utvalgsundersøkelser, vil det forekomme svar som er feil. Feilene kan oppstå både i forbindelse med innsamlingen og under bearbeidningen.

Datainnsamlingen i denne undersøkelsen foregikk ved hjelp av pc-er. Intervjuerne ringte opp respondentene, leste opp spørsmålene fra dataskjermen og registrerte svarene direkte på maskinen. En fordel med PC-assistert intervjuing er at en øker mulighetene for å tilpasse spørsmålene i overensstemmelse med respondentens situasjon og svar på tidligere spørsmål, i forhold til det som er mulig ved bruk av papirskjema. Videre gir PC-assistert intervjuing mulighet for direkte kontroll av svarkonsistens mellom ulike spørsmål. For hvert spørsmål er det lagt inn grenser for gyldige verdier. I tillegg er det bygget inn et omfattende feilmeldingssystem dersom intervjueren taster inn et svar som er inkonsistent i forhold til tidligere svar.

Alle disse sidene ved PC-assistert intervjuing fører til økt datakvalitet. Innsamlingsfeil som skyldes intervjuerens feilregistreringer, blir langt mindre enn ved bruk av papirskjema. Vi unngår registrering av ugyldige verdier og vi oppnår et redusert frafall på enkeltspørsmål ved at mulighetene for hoppfeil reduseres. PC-assistert intervjuing hindrer likevel ikke alle feil. Redusert datakvalitet kan for eksempel være et resultat av dårlig formulerte spørsmål, eller at det er dårlig samsvar mellom spørsmål og svaralternativer.

Innsamlingsfeil kan også komme av at intervjupersonen avgir feil svar. Det kan skyldes vansker med å huske forhold tilbake i tiden. Det kan også skyldes misforståelser av spørsmål. Når det blir spurt om forhold som folk erfaringsmessig finner kompliserte, må en regne med å få en del feilaktige svar. Bearbeidingsfeil er avvik mellom den verdien som registreres inn og den verdien som til slutt rapporteres ut. Gjennom ulike kontroller har man søkt å finne feil og rette dem opp.

Når en har rettet opp feil så langt som det er mulig, er erfaringen at de statistiske resultatene i de fleste tilfeller påvirkes forholdsvis lite av både innsamlingsfeil og bearbeidingsfeil. Virkningen av feil kan likevel være av betydning i noen tilfeller. Det gjelder særlig hvis feilen er systematisk, det vil si at den samme feilen gjøres relativt ofte. Tilfeldige feil har forventningen 0, og medfører ikke skjevhet i estimatene. En tenker seg at feil som ikke er systematiske trekker like mye i hver retning, og at de derfor har svært liten effekt.

4.5 Programmeringsfeil

Det oppsto programmeringsfeil i fire av spørsmålene i spørreskjemaet, spørsmål O31a, O31b og O42a, O42b (for nærmere beskrivelse se vedlegg 4).

Vedlegg 1 - Informasjonsbrev

Oslo, august 2001

Saksbehandler: Hanne Cecilie Hougen

Telefon: 800 83 028 (grønt nummer)

Seksjon for intervjuundersøkelser

Undersøkelse om livsløp og helse

Om kort tid vil en intervjuer fra Statistisk sentralbyrå kontakte deg for å avtale et intervju i forbindelse med en undersøkelse om menns livsløp og helse. Formålet med undersøkelsen er å lage statistikk over hvordan helse, yrkesaktivitet, arbeidsforhold, økonomi og boforhold har utviklet seg over livsløpet. Undersøkelsen vil gi bedre kunnskap om hva som påvirker helseforholdene, og resultatene vil bli brukt til å forbedre det helsefremmende arbeidet. Statistisk sentralbyrå gjennomfører undersøkelsen på oppdrag fra Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA).

Du er en av 600 menn i 50-årsalderen som er trukket tilfeldig fra Det sentrale folkeregisteret til å delta i undersøkelsen. Det er frivillig å delta, men for at vi skal få gode resultater er det viktig at alle som er trukket ut blir med. **Vi kan ikke erstatte deg med en annen.**

Vår intervjuer vil stille spørsmål om situasjonen din i 20-årsalderen, 40-årsalderen og i dag. Vi vil også stille enkelte spørsmål om oppveksten din. For å gjøre intervjuet kortere og for å få best mulig utbytte av svarene vi får, vil vi hente inn noen opplysninger fra offentlige registre om inntekt og utdanning, samt opplysninger fra folke- og boligtellingerne i 1970 og 1980.

Datatilsynet har godkjent undersøkelsen, og personopplysninger vil bli behandlet etter lovbestemte regler. Vi vil aldri offentliggjøre eller formidle videre opplysninger om hva den enkelte har svart. Forskningsinstituttet NOVA, som skal analysere resultatene, vil bare få tilgang til anonymiserte data. Du kan når som helst trekke deg fra undersøkelsen. **Intervjuerne og alle andre som arbeider i Statistisk sentralbyrå har taushetsplikt.** Intervjuerne viser alltid legitimasjonskort ved besøk. Den som ringer, kan fortelle deg hvordan du får bekreftet at vedkommende arbeider for Statistisk sentralbyrå.

Du kan ringe det grønne nummeret øverst på dette brevet, hvis du vil vite mer om undersøkelsen.

Vi håper at du blir med i undersøkelsen!

Med vennlig hilsen

Cecilie Wilberg
fung. adm. direktør

Anne Skranefjell
seksjonssjef

Oslo, august 2001
Sakshandsamar: Hanne Cecilie Hougen
Telefon: 800 83 028 (grønt nummer)
Seksjon for intervjuundersøkingar

Undersøking om livsløp og helse

Om kort tid vil ein intervjuar frå Statistisk sentralbyrå kontakte deg for å avtale eit intervju i samband med undersøkinga om livsløp og helse blant menn. Føremålet med undersøkinga er å lage statistikk over korleis helse, yrkesaktivitet, arbeidstilhøve, økonomi og bustadtilhøve har utvikla seg over livsløpet. Undersøkinga vil gi betre kunnskap om kva som påverkar helsetilhøva, og resultatata vil bli nytta i det helsefremjande arbeidet. Statistisk sentralbyrå gjennomfører undersøkinga på oppdrag frå Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA).

Du er ein av 600 menn i 50-årsalderen som er tilfeldig trekte frå Det sentrale folkeregistert til å delta i undersøkinga. Det er frivillig å delta, men for at vi skal få gode resultat er det viktig at alle som er trekte ut blir med. **Vi kan ikkje erstatte deg med ein annan.**

Intervjuaren vår vil stille spørsmål om din situasjon i 20-årsalderen, 40-årsalderen og i dag. Vi vil òg stille nokre spørsmål om oppveksten din. For å gjere intervjuet kortare og for å få best mogleg utbytte av svarea vi får, vil vi hente inn nokre opplysningar om inntekt og utdanning frå offentlege register og i tillegg opplysningar frå folke- og bustadsteljingane i 1970 og 1980.

Datatilsynet har godkjent undersøkinga, og personopplysningar vil bli handsama etter lovbestemte reglar. Vi vil aldri offentleggjere eller formidle vidare opplysningar om kva den enkelte har svarea. Forskingsinstituttet NOVA, som skal analysere resultatata, vil berre få tilgang til anonymiserte data. Du kan når som helst trekkje deg frå undersøkinga. **Intervjuarane og alle andre som arbeider i Statistisk sentralbyrå har teieplikt.** Intervjuarane syner alltid legitimasjonskort ved besøk. Den som ringjer kan fortelje deg korleis du kan få stadfesta at vedkommande arbeider for Statistisk sentralbyrå.

Dersom du vil vite meir om undersøkinga, kan du ringje det grønne nummeret øvst på sida.

Vi vonar du vil være med i undersøkinga!

Med venleg helsing

Cecilie Wilberg
fung. adm. direktør

Anne Skranefjell
seksjonssjef

Livsløp og helse blant menn

Produktnummer 7272

Instruks

Orientering og veiledning for intervjuere

6. august 2001

1. INNLEDNING.....	15
2. GENERELL INSTRUKS	15
2.1 Utvalg	15
2.2 Innsamlingsperiode: 13/8–31/8.....	15
2.3 Innsamlingsmetode: besøksintervju.....	15
2.4 Flytting	15
2.5 IO-brev.....	15
2.6 Tid til forberedelse: 2 timer	15
2.7 Overføring, frafall og avgang	16
3. SPØRRESKJEMAET	16
3.1 Oppbyggingen av skjemaet	17
4. VEILEDNING TIL ENKELTSPØRSMÅL I SKJEMAET	17
4.1 Generelt.....	17
4.2 Innledning	17
4.3 Arbeid I-III	18
4.4 Boforhold I-IV.....	19
4.5 Husholdning, ekteskap og barn	19
4.6 Kort 2	19

Intervjuerkontakt:	Kari Grøholt	21 09 46 65
IT-ansvarlig:	Berit Svanøe-Hafstad	21 09 44 76
Prosjektleder:	Hanne Hougen	22 00 44 50

1. INNLEDNING

Statistisk sentralbyrå gjennomfører i august–september 2001 undersøkelsen "Livsløp og helse blant 55-årige menn". Oppdragsgiver er Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA). Formålet med undersøkelsen er å lage statistikk over hvordan blant annet helse, yrkesaktivitet, arbeidsforhold, økonomi og boforhold har utviklet seg over livsløpet. Undersøkelsen vil gi bedre kunnskap om hva som påvirker helseforholdene, og resultatene vil bli brukt for å forbedre det helsefremmende arbeidet.

Fordi formålet er å undersøke utviklingen over livsløpet får IO spørsmål om ulike sider ved livet på fire tidspunkter i livet: I barndom og oppvekst, ved 25 års alder (1971), omkring 40 år (1986) og i dag (2001).

- Forventet svarprosent er 70 prosent.

2. GENERELL INSTRUKS

2.1 Utvalg

Til undersøkelsen er det trukket et utvalg på 600 menn født i Norge i 1946. Alle har fylt eller vil fylle 55-år i 2001.

2.2 Innsamlingsperiode: 13/8–31/8

Datainnsamlingen foregår i tiden **13.–31. august 2001**. Uka etter, til og med senest 10 september, kan eventuelt brukes til oppfølging av de dere ikke har truffet.

2.3 Innsamlingsmetode: besøksintervju

Alle intervju skal være besøksintervju. Telefonintervju skal kun brukes når IO insisterer på det, og han ikke lar seg overtale til et besøksintervju.

Intervjutiden er beregnet til omtrent 60 minutter, men intervjutiden vil variere. De det vil ta lengst tid å intervju er trolig de som både har store helsemessige problemer og som har vært i arbeid i hele voksenlivet.

2.4 Flytting

Har IO flyttet til en adresse du kan nå med **inntil en times reisetid utenfor ditt område** (en vei), kan du selv gjennomføre intervju med IO. Hvis IO derimot har flyttet lengre unna, overfører IO til kontoret med overføringskode 80 "IO har flyttet til annet område".

2.5 IO-brev

Det er sendt ut ett IO-brev til alle. Kopi av brevet finner dere bakerst i instruksene jf. pkt. 5 "IO-brev".

2.6 Tid til forberedelse: 2 timer

Det er satt av to timer til lesing av instruksene og prøveintervju. Godtgjøring påføres av kontoret.

2.7 Overføring, frafall og avgang

Overføring:

- 80 - IO flyttet til annet område
- 81 - Kjenner IO
- 82 - Intervjuer har kapasitetsproblemer, er syk eller lignende.

Frafall:

- 11 - IO har ikke tid nå
- 12 - IO ønsker ikke å delta
- 13 - IO deltar ikke av prinsipp
- 14 - Andre nekter for IO
- 21 - Kortvarig sykdom
- 22 - Langvarig sykdom/svekkelse
- 23 - Sykdom/dødsfall i IOs familie, annen uforutsett hendelse
- 24 - Språkproblemer
- 31 - Midlertidig fravær på grunn av skolegang/arbeid
- 32 - Midlertidig fravær på grunn av ferie e.l.
- 33 - Finner ikke adressen/boligen
- 34 - Finner ikke telefon på IO/For langt å reise
- 35 - IO er ikke å treffe av andre årsaker (spesifiser)
- 41 - Andre frafallsgrunner.

Avgang (alternativ 4 i Innled):

- 91 - IO er død
- 92 - Bosatt i utlandet minst 6 måneder
- 93 - IO er bosatt i institusjon

Koder for overføring, frafall, avgang er oppført i skjemaet. **Husk å fylle ut merknader til forfallet.**

3. SPØRRESKJEMAET

Undersøkelsen omfatter ulike sider ved IOs arbeidsliv, helse, boforhold, økonomi og sosiale relasjoner på fire stadier i livet: I barndom og oppvekst, i tida 25 år (1971), omkring 40 år (1986) og i dag (2001). Spørreskjemaet er organisert i 18 spørsmålssekvenser (se pkt. 3.1).

3.1 Oppbyggingen av skjemaet

1. Innledningsspørsmål (Spm 1–2)
2. Arbeid I (1971) (Spm 3–4)
3. Helse I (1971 Og 20 Årene) (Spm 5–11)
4. Boligforhold I + Økonomi (1971) (Spm 11–21)
5. Arbeid II 1986 (Spm 22)
6. Helse II 1986 Og 30 Åra (Spm 23–29)
7. Boligforhold II + Øk (1986) (Spm 30–32)
8. Livsløpshendelser 25–55 År (1971-2001) (Spm 33–38)
9. Arbeid III (2001) (Spm 40)
10. Husholdning, Ekteskap og Barn (Spm 41, 48–51)
11. Boforhold III (2001) (Spm 42–43)
12. Økonomi III (Spm 44–47)
13. Helse III 2001 Og Relasjoner (Spm 52–67, 68-69, 70–84)
14. Tidlig Geografisk Tilknytning (Spm 85-86)
15. Foreldre (Spm 88–89)
16. Oppvekst: Relasjoner til foreldre (Spm 90–94)
17. Oppvekst: Sosial Status, Økonomi, Relasjoner (Spm 95–108)
18. Helse IV - Barndom (Spm 109–112)

4. VEILEDNING TIL ENKELTSPØRSMÅL I SKJEMAET

4.1 Generelt

Husker ikke = "vet ikke"

For di IO får spørsmål om forhold som ligger langt tilbake i tid kan det være at han svarer at han ikke husker. Hvis det er noe IO ikke husker og derfor ikke kan svare på, skal dere bruke "vet ikke". Dette gjelder imidlertid ikke for koding av fars- og mors yrke SP95 og SP96. Hva dere skal gjøre hvis IO ikke husker foreldrenes yrke står med grønn skrift på skjermen.

4.2 Innledning

SP2A. Hvor gammel var du da du avsluttet utdanningen din?

Vi tenker her på heltids- eller deltidsutdanning, som ikke er kveldskurs eller etterutdanning. **Hvis IO har tatt flere utdanninger skal han oppgi året han fullførte den siste utdanningen.**

SP2B. Hvor gammel var du da du flyttet hjemmefra?

Flytte hjemmefra betyr at IO har flyttet til et annet hus/annen eiendom enn barndomshjemmet i et halvt år eller mer. Hvis IO flyttet tilbake til barndomshjemmet etterpå, skal han angi alder for den *første* gangen IO flyttet hjemmefra. Om IO ikke husker eksakt: Be IO oppgi laveste alder da han er sikker på at han hadde flyttet hjemmefra.

Fravær fra barndomshjemmet pga militærtjeneste gjelder ikke som å ha flyttet hjemmefra. Fravær fra barndomshjemmet for utdanning et halvt år eller mer gjelder som å ha flyttet hjemmefra.

Hvis IO aldri har flyttet hjemmefra, men likevel ikke lenger inngår i foreldre/foresattes husholdning skal han oppgi alder da IO startet egen husholdning.

4.3 Arbeid I-III

Spm O4A, O4B, O22B, O40B, SP95, O96: Koding av yrke

Hvis IO oppgir et yrke som ikke finnes i yrkeslista, skriver dere **Uoppgitt** slik at det får kode 0000. Jf. O4A_kodet, O4B_kodet, O22B_kodet, O40B_kodet, Sp95_kodet, O96_kodet. I slike tilfeller må dere prøve å få en best mulig beskrivelse av yrket eller arbeidsoppgavene. Bruk binders eller feltet (Jf. O4A, O4B, O22B, O40B, SP95, O96). Dette siste er viktig fordi disse yrkene vil bli kodet av kontoret i etterkant.

Instruksjonen under viser hvordan dere går fram:

The screenshot illustrates the workflow for coding a job title. At the top, there are two input fields: 'Yrke/stilling' and 'O4A_Kodet'. A callout box points to the 'Yrke/stilling' field with the text 'Hvis yrket ikke lar seg kode'. Below this is a search window with a table header 'Yrkeskode' and 'Stilling'. The table contains one entry: '0000' and 'UOPPGITT'. A callout box points to the search input field with the text 'Rett søk til "Uoppgitt"'. Below the search window are buttons for 'Velg' and 'Avbryt'. A callout box points to the search results with the text 'Dette blir resultatet - yrket kodes til 0000'. At the bottom, there are two more input fields: 'Yrke/stilling' and 'O4A_Kodet'. The 'O4A_Kodet' field now contains '0000'. A callout box points to the 'Yrke/stilling' field with the text 'Få best mulig beskrivelse av arbeidsoppgavene. Det vil hjelpe dem som skal kode i etterkant. Bruk feltet eller sett inn binders.' A small icon is visible in the bottom right corner of the screenshot.

O4G/ O22E /O40E: Arbeidstid

Skiftarbeid er en arbeidsform der to eller flere arbeidslag regelmessig avløser hverandre på bestemte tider hvert arbeidsdøgn. Ved **2-skiftarbeid** er døgnet inndelt i 2 arbeidsperioder. Ved **3-skiftarbeid** er døgnet inndelt i 3 arbeidsperioder. **Døgnkontinuerlig skift** betyr at produksjonen foregår døgnet rundt, men stopper i helgene. **Helkontinuerlig skift** betyr at produksjonen går døgnet rundt alle ukedager, også søndager. **Turnusarbeid** er en arbeidstidsordning der arbeidet foregår på ulike tider av døgnet i samsvar med en vaktliste som gjelder for en gitt periode og minst for en uke.

Særskilt for spm O4G: Husk at i **1971**, se svaralternativ 2 "Mest dagtid men også noe arbeid på kvelc/helg/natt", varte helgen fra og med lørdag ettermiddag til og med søndag. Det å jobbe på lørdager var altså ikke helgearbeid i 1971.

OB2_O22C og OB2_O40C: Antall personer som er sysselsatt ved bedriften

Samme instruks her som for AKU Spm 11 - Antall personer som er sysselsatt ved bedriften.

OB1_O22C, OB1_O40C.: Arbeider du i...

Samme instruks her som for AKU Spm 9 -yrkesstatus.

O40D: Antall arbeidstimer per uke

Hvis arbeidstiden varierer fra uke til uke, regner du et gjennomsnitt for arbeidstiden per uke i de siste 4 ukene.

O4Eb, O22C og O40E: Selvstendig, ansatt eller familiemedlem

Samme instruks som gjelder for AKU Spm 8 - eierform.

4.4 Boforhold I-IV

Personer med **obligasjonsleilighet** skal plasseres under kode 1 (leieboere med innskudd). **Tjenestebolig** er en leilighet som er stilt til disposisjon i samband med et arbeidsforhold og som **må fraflyttes når arbeidsforholdet opphører. Trygdebolig, servicebolig** brukes hvis boligen har en slik status, selv om også andre alternativer passer (f.eks. at det er betalt innskudd).

Kårbolig brukes også dersom IO bor gratis "hos" sønn/datter, men ikke i samme husholdning som disse.

4.5 Husholdning, ekteskap og barn

SP48A og 48B

Her skal du registrere IOs formelle sivilstatus.

De som lever i **registrert partnerskap**, dvs. som har vært igjennom en offisiell seremoni tilsvarende borgerlig ekteskapsinngåelse, skal registreres som gifte/registrerte partnere. Denne sermonien er også nødvendig for å kunne klassifisere IO som en tidligere registrert partner.

For IO som har vært gift eller registrert partner skal det merkes av skilt eller separert. Ugift er kun for IO som aldri har vært gift.

4.6 Kort 2

79B–84: Gi IO kort 2 med skalene for SP79B til og med SP84, og les opp spørsmålene.

Livsløp og helse blant menn

Produktnummer 7272

Spørreskjema

6. august 2001

1. INNLEDNINGSSPØRSMÅL SP1–2	23
2. ARBEID I (1971) SP3–O4R	24
3. HELSE I (1971 og 20 årene) SP5–11	28
4. BOLIGFORHOLD I + ØKONOMI (1971) SP11–21	30
5. ARBEID II 1986 SP22– O22R	32
6. HELSE II 1986 og 30 åra SP23–29	36
7. BOLIGFORHOLD II + ØK (1986) SP30–32	38
8. LIVSLØPSHENDELSER 25–55 ÅR (1971-2001) SP33–38B	40
9. ARBEID III (2001) SP40– O40U	42
10. HUSHOLDNING, EKTESKAP OG BARN SP41, 48–51	47
11. BOFORHOLD (2001) SP42–43	49
12. ØKONOMI 2001 SP44–47	50
13. HELSE III 2001 OG RELASJONER SP52–67, 68-69, 70–84	51
14. TIDLIG GEOGRAFISK TILKNYTNING SP85-86	59
15. FORELDRE SP88–89	60
16. OPPVEKST: RELASJONER FORELDRE SP90–94	61
17. OPPVEKST: SOSIAL STATUS, ØKONOMI, RELASJONER SP95-108	63
18. HELSE IV - BARNDOM SP109–112	65

KORT 1

- 1. BARE DAGTID (MELLOM 06 OG 18)**
- 2. MEST DAGTID, MEN OGSÅ NOE ARBEID PÅ KVELD/HELG/NATT**
- 3. FAST NATTARBEID**
- 4. FAST KVELDSARBEID**
- 5. 2-SKIFTARBEID**
- 6. 3-SKIFT (HELKONTINUERLIG ELLER DØGNKONTINUERLIG)**
- 7. TURNUSORDNING**
- 8. ANNET**

KORT 2

79B.

VELDIG VANSKELIG							VELDIG LETT
	1	2	3	4	5	6	7

80.

VELDIG LITEN MULIGHET							VELDIG STOR MULIGHET
	1	2	3	4	5	6	7

81.

PROBLEMENE VIRKER HÅPLØSE							LETT Å FINNE LØSNINGER
	1	2	3	4	5	6	7

82.

LITE MENINGSFYLT							SVÆRT MENINGSFYLT
	1	2	3	4	5	6	7

83.

IKKE LYKKES							LYKKES GODT
	1	2	3	4	5	6	7

84.

SVÆRT UTILFREDS							SVÆRT TILFREDS
	1	2	3	4	5	6	7

---

1. INNLEDNINGSSPØRSMÅL SP1-2

SP1. Har du gjort militærtjeneste som soldat, HV-soldat, var du sivilarbeider, eller ingen av delene? SPESIELLE TYPER VERNEPLIKT, F.EKS. SOM UTSKREVET LEGE, REGNES SOM VANLIG MILITÆRTJENESTE

(1) soldat eller HV-soldat	Gå til O1A
(2) sivilarbeider	Gå til O1A
(3) verken militærtjeneste eller siviltjeneste	Gå til O1B

HVIS (1) ELLER (2) PÅ SP1

O1A. Hvor gammel var du da du startet militærtjenesten/siviltjenesten?

..... år gammel

HVIS (3) PÅ SP1

O1B. Hvorfor avtjente du ikke verneplikten/var sivilarbeider? Var det fordi du...

- (1) var fritatt av helsemessige grunner
- (2) nektet begge deler
- (3) andre grunner?

*SP2A. Hvor gammel var du da du sluttet utdanningen din?

Vi tenker her på heltids- eller deltidsutdanning, som ikke er kveldskurs eller etterutdanning.

HVIS IO HAR TATT FLERE UTDANNINGER SKAL HAN OPPGI ÅRET HAN FULLFØRTE DEN SISTE UTDANNINGEN.

.....år gammel

for SP2A

*SP2B. Hvor gammel var du da du flyttet hjemmefra?

FLYTTET HJEMMEFRA BETYR FLYTTET TIL ANNET HUS ELLER EIENDOM ENN BARNDOMSHJEMMET I ET HALVT ÅR ELLER MER. HVIS IO FLYTTET TILBAKE TIL SENERE, ANGI ALDER FOR DEN FØRSTE GANGEN HAN FLYTTET. OM IO IKKE HUSKER EKSAKT: OPPGI LAVESTE ALDER DA IO ER SIKKER PÅ AT HAN HADDE FLYTTET HJEMMEFRA.

FRAVÆR PGA MILITÆRTJENESTE GJELDER IKKE SOM Å HA FLYTTET HJEMMEFRA. FRAVÆR PGA UTDANNING I ET HALVT ÅR ELLER MER GJELDER SOM Å HA FLYTTET HJEMMEFRA.

HVIS IO ALDRI HAR FLYTTET HJEMMEFRA, MEN IKKE LENGER INNGÅR I FORELDRE/FORESATTES HUSHOLDNING SKAL HAN OPPGI ALDER DA IO STARTET EGEN HUSHOLDNING.

HVIS IO ALDRI HAR FORLATT FORELDRES/FORESATTES HUSHOLDNING TRYKK <ENTER>

SP2BX: IO har aldri flyttet hjemmefra/alltid bodd sammen med en/eller begge foreldre

- (1) Ja

2. ARBEID I (1971) SP3-O4R

SP3. Hvor gammel var du da du begynte i din første heltidsjobb?

Vi tenker ikke på sommer- eller feriejobber, deltidsjobber eller praksisperioder, men på din første "ordentlige" heltidsjobb som varte *minst et halvår*.

OM IO IKKE HUSKER EKSAKT, OPPGI CA. ALDER

**HVIS IO ALDRI HAR HATT HELTIDSJOBB SOM VARTE MINST ET HALVT ÅR TRYKK
<ENTER> HER OG MERK AV I NESTE SPØRSMÅL**

..... år gammel

HVIS IO ALDRI HAR HATT HELTIDSJOBB SOM VARTE MINST ET HALVT ÅR

SP3X IO har aldri hatt heltidsjobb.

(1) ja

SP3XB

Hva er grunnen til at du aldri har hatt heltidsjobb?

- (1) Har kun hatt deltidsjobb
- (2) Har kun hatt heltidsjobb i kortere perioder
- (3) Har alltid vært uføretrygdet
- (4) Har vært hjemmeværende
- (5) Annet (spesifiseres)

SP3XBsp: Spesifisering av hvorfor ikke heltidsjobb: .....

Vi skal nå stille en del spørsmål omkring den tida da du var 25 år gammel, altså stort sett for året 1971.

SP4. Hva var din hovedbeskjeftigelse det året du fylte 25 år? Var du...

VAR

- (1) I inntektsgivende arbeid   GÅ TIL O4A
- (2) Arbeidsløs
- (3) Langvarig syk
- (4) Uføretrygdet
- (5) På skole/studerte
- (6) Militæret/siviltjeneste
- (7) Annet

HVIS SVART 2-7GÅ TIL O4B HVIS INNTIL 33 I SP3, GÅ TIL 5 HVIS MER ENN 34 I SP3

HVIS SVARALT 1 I SP4

*O4A. Vi ber deg tenke på den heltidsjobben som varte minst et halvt år og som du hadde nærmest det året du fylte 25. Hva slags yrke hadde du?

**DERSOM IO HADDE FLERE JOBBER PÅ SAMME TID, ELLER FLERE FORSKJELLIGE YRKER
DETTE ÅRET, BER VI OM YRKESTITTELEN I DEN JOBBEN IO REGNER SOM HOVEDYRKET
SITT.**

.....(yrkestittel)

Trykk <Backspace> for å kode yrke

----- (fire-siffer STYRK98 kodes av intervjuer)

HVIS YNGRE ENN 34 ÅR I SP3 OG SVART SVARALTERNATIV 2-7 I SP4

*O4B.

Vi ber deg tenke på den heltidsjobben som varte minst et halvt år og som du hadde nærmest det året du fylte 25. Hva slags yrke hadde du da? DERSOM IO HADDE FLERE JOBBER PÅ SAMME TID, ELLER FLERE FORSKJELLIGE YRKER DETTE ÅRET, BER VI OM YRKESTITTELEN I DEN JOBBEN IO REGNER SOM HOVEDYRKET SITT.

.....(yrkestittel)

Trykk <Backspace> for å kode yrke

----- (fire-siffer STYRK98 kodes av intervjuer)

STILLES ALLE SOM HAR INNTEKTSGIVENDE ARBEID ELLER HAR BESVART 04B

O4B-1 Omtrent hvor lenge hadde du denne jobben

- (1) under ett halvt år
- (2) mer enn ett halvt år, under ett år
- (3) ett til fem år
- (4) mer enn fem år

STILLES IKKE TIL ENKELTE YRKESGRUPPER MED HØYERE UTDANNELSE

O4D. Var dette en jobb som krevde en spesiell utdanning?

(1) Nei, ingen spesielle utdanningskrav	Gå til O4E
(2) Ja, enkelte spesielle kvalifikasjoner (f.eks. sertifikat)	Gå til O4E
(3) Ja, yrkesskole, fagutdanning eller fagskole	Gå til O-O4D
(4) Ja, utdanning på høyskole/universitetsnivå	Gå til O-O4D

HVIS SVART 3 OG 4 I O4D OG HVIS AKADEMISK YRKE I O4A OG O4B

O-O4D. I hvilken grad passet utdanningen din på dette tidspunktet til jobben din?

- (1) svært godt
- (2) nokså godt
- (3) lite eller ikke i det hele tatt

STILLES ALLE SOM HAR INNTEKTSGIVENDE ARBEID ELLER HAR BESVART 04B

O4Ea. Arbeider du i...

(1) Et person eid firma	Gå til O4E
(2) Et aksjeselskap, organisasjon eller lignende	Gå til O4G
(3) Kommunal virksomhet	Gå til O4G
(4) Fylkeskommunal virksomhet	Gå til O4G
(5) Statlig virksomhet	Gå til O4G

HVIS PERSON EID FIRMA

*O4Eb. Arbeidet du i denne jobben som selvstendig næringsdrivende eller som ansatt, eller familiemedlem uten fast avtalt lønn?

- (1) - selvstendig næringsdrivende
- (2) - ansatt
- (3) - familiemedlem

STILLES ALLE SOM HAR INNTEKTSGIVENDE ARBEID ELLER HAR BESVART 04B

*O4G. Hva slags arbeidstidsordning hadde du i denne jobben?

SE KORT 1 - LES OPP HVIS TELEFONINTERVJU

- (1) - bare dagtid (mellom 06 og 18)
- (2) - mest dagtid, men også noe arbeid på kveld/helg/natt
- (3) - fast nattarbeid
- (4) - fast kveldsarbeid
- (5) - 2-skiftarbeid (vekselvis dag og kveld)
- (6) - 3-skift (helkontinuerlig eller døgkontinuerlig)
- (7) - turnusordning
- (8) - annet

STILLES ALLE SOM HAR INNTEKTSGIVENDE ARBEID ELLER HAR BESVART 04B

O4H. Hvilken av følgende beskrivelsene passer best på det arbeidet du hadde...

- (1) - overveiende stillesittende arbeid
- (2) - arbeid som krevde at du sto eller gikk noe
- (3) - arbeid hvor du gikk og løftet mye
- (4) - tungt kroppsarbeid ?

ENKELTE YRKESGRUPPER FÅR IKKE SPØRSMÅL O4I til og med O4K

O4I. Arbeidet du i denne jobben stort sett innendørs i vanlig oppvarmede lokaler?

DVS. I VANLIG OPPVARMET KONTOR, BUTIKK, INDUSTRIHALL, VERKSTED OSV.

- (1) - ja   Gå til O4Jc
- (2) - nei   Gå til O-O4I

HVIS NEI PÅ O4I

O-O4I. Foregikk arbeidet...

- (1) - dels innendørs, dels utendørs
- (2) - hovedsakelig utendørs
- (3) - under tak, men uten oppvarming
- (4) - i bil, buss, ferger, gravemaskiner ol
- (5) - annet

HVIS NEI I O4I STILLES O4Ja-g, HVIS JA I O4I STILLES KUN O4Jc-g

O4J. Var du i denne jobben ofte utsatt for .....

		Ja	Nei
O4J a	- trekk?		
O4J b	- kulde eller en kald arbeidsplass?		
O4J c	- steinstøv, metallstøv e.l.?		
O4J d	- sveiserøyk, damper fra løsningsmidler el.?		
O4J e	- forurenset luft på annen måte?		
O4J f	- sterke rystninger eller vibrasjoner?		
O4J g	- støy slik at du vanskelig kunne føre en samtale?		

O4K. Arbeidet du ofte .....

		Ja	Nei
O4K a	- i dårlige ventilerte lokaler?		
O4K b	- høyt over bakken, gulv, i stillaser ol		
O4K c	- med farlige maskiner?		
O4K d	- med risiko for arbeidsulykker?		
O4K e	- med syrer, etsende eller brannfarlige stoffer?		
O4K f	- med andre plagsomme/farlige kjemiske stoffer?		
O4K g	- med tunge løft?		
O4K h	- med vridde eller belastende arbeidsstillinger?		
O4K i	- med ensidige og gjentatte bevegelser?		
O4K j	- slik at du ble fysisk sliten?		

STILLES ALLE SOM HAR INNTEKTSGIVENDE ARBEID ELLER HAR BESVART 04B

O4L. I hvilken grad var det stort arbeidspress i denne jobben?

- (1) - i høy grad
- (2) - i noen grad
- (3) - i liten grad

STILLES ALLE SOM HAR INNTEKTSGIVENDE ARBEID ELLER HAR BESVART 04B

O4M. I hvilken grad kunne du selv bestemme arbeidstempoet ditt?

VAR

- (1) - i høy grad   Gå til O4N
- (2) - i noen grad   Gå til O4M
- (3) - i liten grad   Gå til O-O4M

OM SVARALTERNATIVER 2 ELLER 3 PÅ O4M

O-O4M. Hvem eller hva bestemte arbeidstempoet? Var det...

ja **nei**

- (1) - arbeidsledelsen/overordnede? **STILLES TIL ANSATTE OG FAMILIEMEDLEMMER**
- (2) - pågang fra kunder eller klienter?
- (3) - maskiner, krav fra produksjonsprosessen?
- (4) - annet som hadde med produksjonen å gjøre?

ANNET SOM HADDE MED PRODUKSJONEN Å GJØRE KAN F.EKS. VÆRE VÆRET FOR INNHØSTING BLANT BØNDER, FANGSTSTØRRELSE BLANT FISKERE OSV

- (5) - kollegaer?

STILLES TIL ANSATTE OG FAMILIEMEDLEMMER

O4N. I hvilken grad kunne du selv bestemme når du ville ta en pause i arbeidet i denne jobben?

- (1) - i høy grad
- (2) - i noen grad
- (3) - i liten grad

STILLES TIL ANSATTE OG FAMILIEMEDLEMMER

O4O. I hvilken grad var dette en jobb der overordnede eller arbeidsledelse til stadighet kontrollerte arbeidet ditt?

- (1) - i høy grad
- (2) - i noen grad
- (3) - i liten grad

STILLES ALLE SOM HAR INNTEKTSGIVENDE ARBEID ELLER HAR BESVART 04B

O4P. I hvilken grad hadde du noen konflikter eller vanskeligheter med kolleger i denne jobben?

- (1) - i høy grad
- (2) - i noen grad
- (3) - i liten grad

STILLES TIL ANSATTE OG FAMILIEMEDLEMMER

O4Q. I hvilken grad hadde du noen konflikter eller vanskeligheter med overordnede i denne jobben?

- (1) - i høy grad
- (2) - i noen grad
- (3) - i liten grad

STILLES ALLE SOM HAR INNTEKTSGIVENDE ARBEID ELLER HAR BESVART 04B

O4R. I hvilken grad vil du si at denne jobben var *psykisk* anstrengende?

- (1) - i høy grad
- (2) - i noen grad
- (3) - i liten grad

3. HELSE 1 (1971 og 20 årene) SP5–11

SP5. Var du innlagt på sykehus eller annen helseinstitusjon noen gang i løpet av da du var i 20-årene?

- (1) ja, en gang
- (2) ja, flere ganger
- (3) nei

**SP6. Hadde noen langvarig sykdom eller lidelse da du var i 20-årene?
MED LANGVARIG MENES MER ENN ET HALVT ÅRS VARIGHET.**

VAR

- (1) - ja   GÅ TIL O6A
- (2) - nei   GÅ TIL SP7

HVIS JA PÅ SP6

O6A. Hva slag lidelse var dette?

HVIS FLERE SVARER IO FOR DET HAN MENER ER ALVORLIGST.

..... Diagnose

SP7. Hadde du noen psykiske vansker da du var i 20-årene. For eksempel nervøsitet, depresjon, angst, følelse av håpløshet eller annet psykisk besvær?

VAR

- (1) - ja   Gå til O7A
- (2) - nei   Gå til SP8A

HVIS JA PÅ SP7

O7A. Hva slags psykiske vansker var dette?

..... (diagnose)

SP8A. Hadde helsesituasjonen din i 20-årene noen konsekvenser som førte til at du.....

Ja

Nei

SP8Aa - ofte hadde sykdomsperioder med nedsatt aktivitet

SP8Ab - hadde vansker eller forsinkelser med å ta utdanning

SP8Ac - vansker med å få den jobben du ønsket

SP8Ad - vansker med å greie en jobb du hadde pga helsa **STILLES IKKE TIL DE SOM HAR BESVART SP3X**

SP8Ae - brukte medisiner regelmessig

SP8Af - ofte var plaget i hverdagen

SP8B. Hvordan vil du karakterisere helsetilstanden din i det store og hele på den tida da du var 25 år?

Var den .....

VAR

- (1) meget god,
- (2) god,
- (3) verken god eller dårlig,
- (4) dårlig, eller
- (5) meget dårlig?

SP9. Hvor mange ganger i en vanlig uke mosjonerte eller trente i fritiden du da du var omlag 25 år? HER TENKER VI BÅDE PÅ JOGGETURER, SYKKELTURER, SKITURER, TURGÅING OG LIKNENDE PÅ EGEN HÅND, OG ORGANISERT TRENING

- (1) 4 ganger i uka eller mer
- (2) 2-3 ganger i uka
- (3) 1 gang i uka
- (4) av og til, men ikke så ofte som en gang i uka
- (5) aldri /nesten aldri

SP10. Da du var 25 år - røykte du daglig, av og til, eller røykte du ikke?

(1) dagligrøyker	Gå til O10A
(2) av og til, men ikke daglig	Gå til SP11
(3) var ikke-røyker	Gå til SP11

HVIS SVART 1 I SP10

O10A. Hvor mye røykte du vanligvis pr. dag på denne tida?

OM IO RØYKTE DAGLIG PIPE/SIGAR/SIGARILLOS, SKAL EN KRYSSSE AV DET ALTERNATIVET SOM BEST KARAKTERISERER RØYKEVANENE

- (1) 20 sigaretter eller mer
- (2) 10-19 sigaretter
- (3) 1-9 sigaretter

O10B. Hvor gammel var du omtrent da du begynte å røyke daglig?

OM IO IKKE HUSKER EKSAKT, BE HAN SI DEN LAVESTE ALDEREN DA HAN ER SIKKER PÅ AT HAN VAR DAGLIGRØYKER.

..... alder i år da IO begynte å røyke daglig

SP11 Hvor ofte drakk du alkohol da du var omkring 25 år? Drakk du vanligvis ....

- (1) - nesten hver dag
- (2) - ikke hver dag, men flere ganger i uka
- (3) - omtrent en gang i uka
- (4) - sjeldnere enn en gang i uka
- (5) - sjelden eller aldri?

4. BOLIGFORHOLD I + ØKONOMI (1971) SP11–21

SP12. Bodde du alene eller bodde du sammen med andre da du var 25 år?

HVIS SITUASJONEN ENDRET SEG DET ÅRET IO FYLTE 25 SKAL HAN SVARE FOR DET SOM GJELDER FOR MESTEPARTEN AV ÅRET 1971.

(1) alene

Gå til SP13

(2) sammen med andre

Gå til O12A

HVIS IO SVARALTERNATIV 2 PÅ SP12

012A. Hvem bodde du sammen med da?

SETT SÅ MANGE KRYSS SOM PASSER

(1) Ektefelle/samboer

(2) Eget/egne barn (adoptivbarn)

(3) Ektefelles eller samboers barn/stebarn/fosterbarn

(4) En eller begge foreldre

(5) En eller begge svigerforeldre

(6) Søskene

(7) Venner

(8) Andre

*SP13. Hva slags bolig bodde du/dere i på dette tidspunkt? Var det...

(1) - frittliggende enebolig

(2) - våningshus i tilknytning til gårdsdrift

(3) - rekkehus, hus i kjede, terrassehus/ atriumhus

(4) - tomannsbolig

(5) - annet boligbygg med ikke mer enn 2 etasjer

(6) - boligblokk/ bygård med 3 etasjer eller mer

(7) - annet

SP14. Eide du/dere denne boligen eller leide du/dere den?

FOR BORETTSLAG MED INNSKUDD: KRYSSER AV SOM EIDE GJENNOM BORETTSLAG. HVIS IO BODDE GRATIS F.EKS. HOS FORELDRE, I FIRMAETS BOLIG ELLER I MILITÆRFORLEGNING BRUKES 'ANNET'. HVIS IO BETALTE FOR SEG HJEMME BRUK EIDE BOLIGEN.

(1) - eide boligen selv, selveier, aksjeleilighet

(2) - eide gjennom borettslag

(3) - leide boligen

(4) - annet

SP15. Sett i forhold til hvor mange som var i husholdningen din på dette tidspunktet, vil du si at det var...

(1) - svært trang,

(2) - litt trangt,

(3) - god nok plass, eller

(4) - svært god plass i boligen?

SP16. Hadde du/dere noen problemer med standarden på boligen på denne tida?

Mye

Litt

Nei

SP16a - Trekkfull, kald eller vanskelig å holde varm

SP16b - Var bad, toalett eller kjøkken av dårlig standard

SP16c - Var det fuktig eller hadde fuktskader

SP16d - Var dere plaget av støy?

SP21. Hvordan var din økonomiske situasjon da du var omkring 25 år? Var den .....

- (1) - svært god
- (2) - god
- (3) - middels
- (4) - vanskelig
- (5) - svært vanskelig

5. ARBEID II 1986 SP22– O22R

Vi skal nå gå framover i tid til 1980-tallet, og spesielt til 1986, dvs. det året du fylte 40 år.

SP22. Hva var din hovedbeskjeftigelse det året du fylte 40 år? Var du...

VAR

(1) I inntektsgivende arbeid	GÅ TIL O22B
(2) Arbeidsløs	GÅ TIL SP23
(3) Langvarig syk	GÅ TIL SP23
(4) Uføretrygdet	GÅ TIL SP23
(5) På skole/studerte	GÅ TIL SP23
(6) Annet	GÅ TIL SP23

HVIS 1 PÅ SP22 (HVIS 2-7 SVARALTERNATIVER PÅ O22A: GÅ TIL SP23)

*O22B. Hva slags yrke hadde du da du var 40 år?

Vi ønsker IOs yrkestittelen i den jobben han regner som sitt hovedyrke/viktigste yrke i 1986 (ev. den jobben han hadde lengst tid i 1986).

.....(yrkestittel)

Trykk <Backspace> for å kode yrke

----- (fire-siffer STYRK98 kodes av intervjuer)

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID

O22S. Omtrent hvor lenge hadde du denne jobben?

MED SAMME JOBB MENES AT IO BÅDE HAR SAMME STILLING, YRKE OG ARBEIDSPASS

- (1) mindre ett halvt år
- (2) mer enn ett halvt år, under ett år
- (3) ett til fem år
- (4) mer enn fem år

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID

*OB1_O22C. Arbeider du i...

- (1) Et person eid firma
- (2) Et aksjeselskap, organisasjon eller lignende
- (3) Kommunal virksomhet
- (4) Fylkeskommunal virksomhet
- (5) Statlig virksomhet

HVIS PERSON EID FIRMA

*O22C. Arbeider du som selvstendig, ansatt eller familiemedlem uten fast avtalt lønn?

- (1) - selvstendig næringsdrivende GÅ TIL OA1-O22C
- (2) - ansatt GÅ TIL OB2_22C
- (3) - familiemedlem GÅ TIL OB2_22C

STILLES TIL SELVSTENDIGE NÆRINGSDRIVENDE

OA1-O22C. Arbeidet du alene i denne virksomheten?

- (1) - ja Gå til O22E
- (2) - nei Gå til OA2-O22C

HVIS 2 I OA1-O22C

OA2-O22C. Hadde du ansatte i denne virksomheten, og i så fall hvor mange?

- (1) - ingen ansatte
- (2) - 1-4 ansatte
- (3) - 5 - 19 ansatte
- (4) - 20 ansatte eller mer
- (5) - varierte mye

STILLES TIL ANSATTE OG FAMILIEMEDLEMMER

*OB2-O22C. Hvor mange var sysselsatt ved den bedriften du arbeidet?

HER TENKER VI PÅ ANTALLET SYSSELSATTE PÅ DET IO REGNER SOM ARBEIDSPLASSEN DIN DEN GANGEN. HVIS VIRKSOMHETEN VAR DEL AV KONSERN, OFFENTLIG VIRKSOMHET ELLER LIKNENDE MED MANGE AVDELINGER/ARBEIDSPLASSE, TENKER VI PÅ ANTALLET SOM ARBEIDET PÅ SAMME ARBEIDSPLASS SOM HAM.

- (1) - under 5
- (2) - 5-19 personer
- (3) - 20 - 99 personer
- (4) - 100 personer eller mer
- (5) - varierende antall

OB3-O22C. Besto arbeidet ditt også i å lede andre?

- (1) - ja   Gå til OB4-O22C
- (2) - nei   Gå til O22E

HVIS JA I OB3-O22C

OB4-O22C. Vil du si at din stilling tilhørte...

- (1) - arbeidsledelsen
- (2) - mellomledelsen
- (3) - toppledelsen?

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID

*O22E. Hva slags arbeidstidsordning hadde du i denne jobben?

KORT 1 - LES OPP HVIS TELEFONINTERVJU

- (1) - bare dagtid (mellom 06 og 18)
- (2) - mest dagtid, men også noe arbeid på kveld/helg/natt
- (3) - fast nattarbeid
- (4) - fast kveldsarbeid
- (5) - 2-skiftarbeid (vekselvis dag og kveld)
- (6) - 3-skift (helkontinuerlig eller døgkontinuerlig)
- (7) - turnusordning
- (8) - annet

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID

O22F. Hvilken av følgende beskrivelsene passer best på det arbeidet du hadde...

- (1) - overveiende stillesittende arbeid
- (2) - arbeid som krevde at du sto eller gikk noe
- (3) - arbeid hvor du gikk og løftet mye
- (4) - tungt kroppsarbeid?

ENKELTE YRKESGRUPPER FÅR IKKE SPØRSMÅL O22G til og med O22I

O22G. Arbeidet du i denne jobben stort sett innendørs i vanlig oppvarmede lokaler?

(DVS. I VANLIG OPPVARMET KONTOR, BUTIKK, INDUSTRIHALL, VERKSTED OSV.)

- (1) - ja   Gå til O22H
(2) - nei   Gå til O-O22G

HVIS NEI PÅ O22G

O-O22G. Foregikk arbeidet...

- (1) - dels innendørs, dels utendørs
(2) - hovedsakelig utendørs
(3) - under tak, men uten oppvarming
(4) - i bil, buss, ferger, gravemaskiner ol
(5) - annet

HVIS NEI I O22G STILLES O22Ha -g, HVIS JA I O22G STILLES KUN O22Hc-g

O22H. Var du i denne jobben ofte utsatt for .....

		Ja	Nei
O22Ha	- trekk?		
O22Hb	- kulde eller en kald arbeidsplass?		
O22Hc	- steinstøv, metallstøv e.l.?		
O22Hd	- sveiserøyk, damper fra løsningsmidler el.?		
O22He	- forurenset luft på annen måte?		
O22Hf	- sterke rystninger eller vibrasjoner?		
O22Hg	- støy slik at du vanskelig kunne føre en samtale?		

O22I. Arbeidet du ofte .....

		Ja	Nei
O22Ia	- i dårlige ventilerte lokaler?		
O22Ib	- høyt over bakken, gulv, i stillaser ol		
O22Ic	- med farlige maskiner?		
O22Id	- med risiko for arbeidsulykker?		
O22Ie	- med syrer, etsende eller brannfarlige stoffer?		
O22If	- med andre plagsomme/farlige kjemiske stoffer?		
O22Ig	- med tunge løft?		
O22Ih	- med vridde eller belastende arbeidsstillinger?		
O22Ii	- med ensidige og gjentatte bevegelser?		
O22Ij	- slik at du ble fysisk sliten?		

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID

O22J. I hvilken grad var det stort arbeidspress i denne jobben?

- (1) - i høy grad
(2) - i noen grad
(3) - i liten grad

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID

O22M. I hvilken grad kunne du selv bestemme arbeidstempoet ditt?

- (1) - i høy grad   Gå til O22N
(2) - i noen grad   Gå til O-O22M
(3) - i liten grad   Gå til O-O22M

OM SVARALTERNATIVER 2 ELLER 3 PÅ O22M

O-022M. Hvem eller hva bestemte arbeidstempoet? Var det...

Ja

Nei

(1) - arbeidsledelsen/overordnete? **STILLES TIL ANSATTE OG FAMILIEMEDLEMMER**

(2) - pågang fra kunder eller klienter?

(3) - maskiner, krav fra produksjonsprosessen?

(4) - annet som hadde med produksjonen å gjøre?

ANNET SOM HADDE MED PRODUKSJONEN Å GJØRE KAN F.EKS. VÆRE VÆRET FOR INNHØSTING BLANT BØNDER, FANGSTSTØRRELSE BLANT FISKERE OSV

(5) - kollegaer?

O22N STILLES TIL ANSATTE OG FAMILIEMEDLEMMER

O22N. I hvilken grad kunne du selv bestemme når du ville ta en pause i arbeidet i denne jobben?

(1) - i høy grad

(2) - i noen grad

(3) - i liten grad

STILLES TIL ANSATTE OG FAMILIEMEDLEMMER

O22O. I hvilken grad var dette en jobb der overordnete eller arbeidsledelse til stadighet kontrollerte arbeidet ditt?

(1) - i høy grad

(2) - i noen grad

(3) - i liten grad

STILLES TIL ANSATTE, FAMILIEMEDLEMMER OG SELVSTENDIGE MED ANSATTE

O22P. I hvilken grad hadde du noen konflikter eller vanskeligheter med kolleger i denne jobben?

(1) - i høy grad

(2) - i noen grad

(3) - i liten grad

STILLES TIL ANSATTE OG FAMILIEMEDLEMMER

O22Q. I hvilken grad hadde du noen konflikter eller vanskeligheter med overordnete i denne jobben?

(1) - i høy grad

(2) - i noen grad

(3) - i liten grad

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID

O22R. I hvilken grad vil du si at denne jobben var *psykisk* anstrengende?

(1) - i høy grad

(2) - i noen grad

(3) - i liten grad

6. HELSE II 1986 og 30 åra SP23–29

SP23. Var du innlagt på sykehus eller annen helseinstitusjon noen gang i løpet av da du var i 30-årene?

- (1) - ja, en gang
- (2) - ja, flere ganger
- (3) - nei

SP24. Hadde noen langvarig sykdom eller lidelse som varte mer enn et halvt år da du var i 30-årene?
MED LANGVARIG MENES MER ENN ET HALVT ÅRS VARIGHET.

- (1) - ja   Gå til O24A
- (2) - nei   Gå til SP25

HVIS JA PÅ SP24

MED LANGVARIG MENES MER ENN ET HALVT ÅRS VARIGHET.

O24A. Hva slag lidelse var dette?

..... diagnose

SP25. Hadde du noen psykiske vansker da du var i 30-årene. For eksempel nervøsitet, depresjon, angst, følelse av håpløshet eller annet psykisk besvær?

- (1) - ja   GÅ TIL O25A
- (2) - nei   GÅ TIL SP26A

HVIS JA PÅ SP25

O25A. Hva slags psykiske vansker var dette?

..... (diagnose, hva var dette)

SP26A. Hadde helsesituasjonen din i 30-årene noen konsekvenser som førte til at du...

Ja   Nei

SP26Aa - ofte hadde sykdomsperioder med nedsatt aktivitet

SP26Ab - vansker med å få den jobben du ønsket

SP26Ac - vansker med å greie en jobb du hadde pga helsa **STILLES IKKE TIL DE SOM HAR BESVART SP3X**

SP26Ad - brukte medisiner regelmessig

SP26Ae - ofte var plaget i hverdagen

SP26B. Hvordan vil du karakterisere helsetilstanden din i det store og hele på den tida da du var 40 år?
Var den...

- (1) meget god,
- (2) god,
- (3) verken god eller dårlig,
- (4) dårlig, eller
- (5) meget dårlig?

SP27. Husker du hvor mange ganger i en vanlig uke du mosjonerte eller trente i fritiden da du var omlag 40 år?

HER TENKER VI BÅDE PÅ JOGGETURER, SYKKELTURER, SKITURER, TURGÅING OG LIKNENDE PÅ EGEN HÅND, OG ORGANISERT TRENING

- (1) 4 ganger i uka eller mer
- (2) 2-3 ganger i uka
- (3) 1 gang i uka
- (4) av og til, men ikke så ofte som en gang i uka
- (5) aldri /nesten aldri

SP28. Da du var 40 år - røykte du daglig, av og til, eller røykte du ikke?

VAR

- (1) dagligrøyker
- (2) av og til,
- (3) var ikke-røyker

Gå til O28

Gå til SP29

Gå til SP29

HVIS SVARALTERNATIV 1 I SP28

O28. Hvor mye røykte du vanligvis pr. dag på denne tida?

OM IO RØYKTE DAGLIG PIPE/SIGAR/SIGARILLOS, SKAL EN KRYSSSE AV DET ALTERNATIVET SOM BEST KARAKTERISERER RØYKEVANENE

VAR

- (1) 20 sigaretter eller mer
- (2) 10-19 sigaretter
- (3) 1-9 sigaretter

ALLE

SP29. Hvor ofte drakk du alkohol da du var omkring 40 år?

Drakk du vanligvis ....

LES OPP ALTERNATIVENE, IO VELGER DET SOM PASSER BEST

VAR

- (1) - nesten hver dag
- (2) - ikke hver dag, men flere ganger i uka
- (3) - omtrent en gang i uka
- (4) - drakk alkohol, men vanligvis sjeldnere enn en gang i uka
- (5) - drakk veldig sjelden eller aldri alkohol

7. BOLIGFORHOLD II + ØK (1986) SP30–32

SP30. Bodde du alene eller bodde du sammen med andre da du var 40 år?

HVIS SITUASJONEN ENDRET SEG DET ÅRET IO FYLTE 40 SKAL IO SVARE FOR DET SOM GJELDER FOR MESTEPARTEN AV ÅRET 1986.

- (1) alene Gå til SP31
- (2) sammen med andre Gå til O30A

HVIS IO SVART ALTERNATIV 2 PÅ SP30

O30A. Hvem bodde du sammen med da?

- (1) Ektefelle/samboer
- (2) Eget/egne barn (adoptivbarn)
- (3) Ektefelles eller samboers barn/stebarn/fosterbarn
- (4) En eller begge foreldre
- (5) En eller begge svigerforeldre
- (6) Søsken
- (7) Venner
- (8) Andre

SP31. Bodde du i samme bolig da du var 40 år som du gjorde da du var 25 år?

HVIS SITUASJONEN ENDRET SEG DET ÅRET IO FYLTE 40 SKAL IO SVARE FOR DET SOM GJELDER FOR MESTEPARTEN AV ÅRET 1986

- (1) - ja
- (2) - nei

*O31A. Hva slags bolig bodde du i på dette tidspunktet?

Var det...

HVIS SVARALTERNATIV 1 SP31: Hvis IO fortsatt bor i samme bolig - hør om det fortsatt er en bolig av samme type som merket av nedenfor - i så fall trykk bare <Enter>

- (1) - frittliggende enebolig
- (2) - våningshus i tilknytning til gårdsdrift
- (3) - rekkehus, hus i kjede, terrassehus/ atriumhus
- (4) - tomannsbolig
- (5) - annet boligbygg med ikke mer enn 2 etasjer
- (6) - boligblokk/ bygård med 3 etasjer eller mer
- (7) - annet

O31B. Eide du/dere denne boligen eller leide du/dere den?

FOR BORETTSLAG MED INNSKUDD: KRYSSSES AV SOM EIDE GJENNOM BORETTSLAG. HVIS IO BODDE GRATIS F.EKS. HOS FORELDRE ELLER I FIRMAETS BOLIG BRUKES 'ANNET'.

HVIS IO BETALTE FOR SEG HJEMME BRUK EIDE BOLIGEN.

HVIS SVARALTERNATIV 1 SP31: Hvis IO fortsatt bor i samme bolig - hør om den fortsatt er hadde samme eier/leieforhold som merket av nedenfor i så fall trykk bare <Enter>

- (1) - eide boligen selv, selveier, aksjeleilighet
- (2) - eide gjennom borettslag
- (3) - leide boligen
- (4) - annet

O31C. Sett i forhold til hvor mange som var i husholdningen din på dette tidspunktet, vil du si at det var...

- (1) - svært trang,
- (2) - litt trangt,
- (3) - god nok plass, eller
- (4) - svært god plass i boligen?

O31D. Hadde du/dere noen problemer med standarden på boligen på denne tida...

Mye

Litt

Nei

O31Da - Trekkfull, kald eller vanskelig å holde varm?

O31Db - Var bad, toalett eller kjøkken av dårlig standard?

O31Dc - Var det fuktig eller hadde fuktskader?

O31Dd - Var dere plaget av støy?

SP32. Hvordan var din økonomiske situasjon da du var omkring 40 år? Husker du den som ...

(1) - svært god

(2) - god

(3) - middels

(4) - vanskelig

(5) - svært vanskelig

8. LIVSLØPSHENDELSER 25–55 ÅR (1971-2001) SP33–38B

Nå ber vi deg tenke over hele perioden fra du var 25 år til nå - altså de omlag 30 årene som er gått siden 1971.

SP33. Var du noen gang arbeidsledig mer enn 3 måneder sammenhengende fra du var om lag 25 år til i dag? Dvs at du ikke hadde jobb og prøvde å få det i mer enn 3 måneder.

- (1) ja, en gang
- (2) ja, flere ganger
- (3) nei

SP34. Var du i denne perioden noen gang ufrivillig permittert uten lønn fra en bedrift eller virksomhet du hadde arbeid i?

- (1) ja, en gang
- (2) ja, flere ganger
- (3) nei

SP35. Hendte det noen gang at du mistet arbeidet eller ble oppsagt i denne perioden?

DETTE GJELDER IKKE HVIS IO SELV VALGTE Å SLUTTE ELLER SKIFTE JOBB, MEN AT IO BLE OPPSAGT ELLER MÅTTE SLUTTE F.EKS. FORDI BEDRIFTEN BLE NEDLAGT, INNSKRENKET/OMORGANISERTE ELLER AV ANDRE GRUNNER.

- (1) ja, en gang
- (2) ja, flere ganger
- (3) nei

SP39A Har du hatt økonomiske vansker som førte til at du fikk hjelp fra sosialkontor?

- (1) ja, en gang
- (2) ja, flere ganger
- (3) nei

SP37. Var du i denne perioden utsatt for en ulykke som førte til at du ble sykmeldt i mer enn en måned?

- (1) ja, en gang Gå til O37B
- (2) ja, flere ganger Gå til O37B
- (3) nei Gå til SP38

O37B. Hva slags ulykke var dette?

HVIS FLERE ULYKKER, KRYSS AV FOR DEN MEST ALVORLIGE

- (1) - trafikkulykke med bil
- (2) - annen trafikkulykke (tog, båt etc)
- (3) - arbeidsulykke
- (4) - ulykke/uhell ved aktivitet i fritid, sport ol
- (5) - hjemmeulykke
- (6) - annet

SP38. Har du i denne perioden (1971 til i dag) opplevd dødsfall som gikk tungt inn på det, dvs. blant dine aller nærmeste eller blant noen som sto deg særlig nær?

(1) ja

(2) ja, flere ganger

(3) nei

Gå til O38B

Gå til O38B

Gå til SP40

O38B. Hvem var det som døde?

(1) - ektefelle eller samboer døde

(2) - eget barn eller annet barn som sto IO nær

(3) - bror/søster

(4) - mor

(5) - far

(6) - .svigerforeldre, besteforeldre

(7) - nær venn, nær kollega

(8) - annen som sto IO nær

9. ARBEID III (2001) SP40– O40U

Så skal vi stille spørsmål om situasjonen din nå.

SP40. Hva var din hovedbeskjeftigelse for tiden? Er du...

VAR

(1) Inntektsgivende	GÅ TIL O40B
(2) Arbeidsløs	GÅ TIL O1-O40A
(3) Langvarig syk	GÅ TIL SP41
(4) Uføretrygdet	GÅ TIL O2-O40A
(5) På skole/studerte	GÅ TIL SP41
(6) Annet	GÅ TIL SP41

HVIS SVARALTERNATIV 2 PÅ SP40

O1-O40A. Hvor lenge har du vært arbeidsløs?

- (1) - under tre måneder
- (2) - mer enn tre måneder, under ett år
- (3) - mer enn et år

GÅ TIL SP41

HVIS SVARALTERNATIV 4 PÅ SP40

O2-O40A. Hvilket år ble du uføretrygdet?

VAR

..... årstall GÅ TIL SP41

HVIS SVART 1 PÅ SP40

*O40B. Hva er hovedyrket ditt nå?

.....(yrkestittel)

Trykk <Backspace> for å kode yrke

----- (fire-siffer STYRK98 kodes av intervjuer)

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID

O40V. Hvor lenge har du hatt den jobben du har nå?

- (1) under ett halvt år
- (2) mer enn ett halvt år, under ett år
- (3) ett til fem år
- (4) mer enn fem år

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID

*OB1_O40C. Arbeider du i...

(1) Et person eid firma	Gå til O40E
(2) Et aksjeselskap, organisasjon eller lignende	Gå til OB2-O40C
(3) Kommunal virksomhet	Gå til OB2-O40C
(4) Fylkeskommunal virksomhet	Gå til OB2-O40C
(5) Statlig virksomhet	Gå til OB2-O40C

HVIS PERSON EID FIRMA

*O40C. Arbeider du som selvstendig, ansatt eller familiemedlem uten fast avtalt lønn?

- (1) - selvstendig
- (2) - ansatt
- (3) - familiemedlem

STILLES TIL SELVSTENDIGE NÆRINGSDRIVENDE

OA1-O40C. Arbeider du *alene* i denne virksomheten?

- (1) - ja   Gå til O40D
- (2) - nei   Gå til OA2-O40C

OA2-O40C. Har du ansatte i denne virksomheten, og i så fall hvor mange?

- (1) - ingen ansatte
- (2) - 1-4 ansatte
- (3) - 5 - 19 ansatte
- (4) - 20 ansatte eller mer
- (5) - varierte mye

STILLES TIL ANSATTE OG FAMILIEMEDLEMMER

*OB2-O40C. Hvor mange er sysselsatt ved den bedriften du arbeider?

HER TENKER VI PÅ ANTALLET SYSSELSATTE PÅ DET IO REGNER SOM SIN ARBEIDSPASS. HVIS VIRKSOMHETEN ET DEL AV KONSERN, OFFENTLIG VIRKSOMHET ELLER LIKNENDE MED MANGE AVDELINGER/ARBEIDSPASSER, TENKER VI PÅ ANTALLET SOM ARBEIDER PÅ SAMME ARBEIDSPASS SOM IO.

- (1) - under 5
- (2) - 5-19 personer
- (3) - 20 - 99 personer
- (4) - 100 personer eller mer
- (5) - varierende antall

OB3-O40C. Består arbeidet ditt også i å lede andre?

- (1) - ja   Gå til OB4-O40C
- (2) - nei   Gå til O40D

OB4-O40C. Vil du si at din stilling tilhører...

- (1) - arbeidsledelsen,
- (2) - mellomledelsen, eller
- (3) - toppledelsen?

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID

OB5-O40C. Vil du i dag si at du har en høyere stilling enn da du var 40 år, er det omtrent det samme, eller har du en lavere stilling nå?

- (1) høyere
- (2) omtrent det samme
- (3) lavere

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID

*O40D. Omtrent hvor mange arbeidstimer har du i en vanlig uke? Regn også med eventuelle biyrker og yrkesaktivitet ved siden av hovedyrket ditt. Er det...

- (1) - 20 timer eller mindre   Gå til O-O40D
- (2) - 21-30 timer   Gå til O-O40D
- (3) - 31-40 timer   Gå til O40E
- (4) - 41-50 timer   Gå til O40E
- (5) - mer enn 50 timer   Gå til O40E

STILLES TIL DE SOM HAR SVART 1 ELLER 2 PÅ O40D

O-O40D. Har du nedsatt arbeidstid pga delvis sykmelding eller delvis uføretrygd?

- (1) - ja, pga delvis sykmelding
- (2) - ja, pga delvis uføretrygding
- (3) - nei

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID**O40E. Hva slags arbeidstid er det vanligvis i hovedyrket ditt?****KORT 1**

- (1) - bare dagtid (mellom 06 og 18)
- (2) - mest dagtid, men også noe arbeid på kveld/helg/natt
- (3) - fast nattarbeid
- (4) - fast kveldsarbeid
- (5) - 2-skiftarbeid (vekselvis dag og kveld)
- (6) - 3-skift (helkontinuerlig eller døgkontinuerlig)
- (7) - turnusordning
- (8) - annet

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID**O40F. Hvilken av følgende beskrivelsene passer best på det arbeidet du har...**

- (1) - overveiende stillesittende arbeid
- (2) - arbeid som krevde at du sto eller gikk noe
- (3) - arbeid hvor du gikk og løftet mye
- (4) - tungt kroppsarbeid

ENKELTE YRKESGRUPPER FÅR IKKE SPØRSMÅL O40H til og med O40J**O40H. Arbeider du i denne jobben stort sett innendørs i vanlig oppvarmete lokaler?****DVS. I VANLIG OPPVARMET KONTOR, BUTIKK, INDUSTRIHALL, VERKSTED OSV.**

- (1) - ja   Gå til O4OI
- (2) - nei   Gå til O-O40H

HVIS NEI PÅ O40H**O-O40H. Foregår arbeidet...**

- (1) - dels innendørs, dels utendørs
- (2) - hovedsakelig utendørs
- (3) - under tak, men uten oppvarming
- (4) - i bil, buss, ferger, gravemaskiner ol
- (5) - annet

HVIS NEI I O40H STILLES O40Ia -g, HVIS JA I O22G STILLES KUN O40Ic-g**O40I. Er du i arbeidet ditt ofte utsatt for .....**

		Ja	Nei
O40Ia	- trekk?		
O40Ib	- kulde eller en kald arbeidsplass?		
O40Ic	- steinstøv, metallstøv e.l.?		
O40Id	- sveiserøyk, damper fra løsningsmidler el.?		
O40Ie	- forurenset luft på annen måte?		
O40If	- sterke rystninger eller vibrasjoner?		
O40Ig	- støy slik at du vanskelig kane føre en samtale?		

O40J. Arbeider du ofte .....

		Ja	Nei
O40Ja	- i dårlige ventilerte lokaler?		
O40Jb	- høyt over bakken, gulv, i stilaser ol		
O40Jc	- med farlige maskiner?		
O40Jd	- med risiko for arbeidsulykker?		
O40Je	- med syrer, etsende eller brannfarlige stoffer?		
O40Jf	- med andre plagsomme/farlige kjemiske stoffer?		
O40Jg	- med tunge løft?		
O40Jh	- med vridde eller belastende arbeidsstillinger?		
O40Ji	- med ensidige og gjentatte bevegelser?		
O40Jj	- slik at du blir fysisk sliten?		

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID

O40K. I hvilken grad er det stort arbeidspress i jobben du har nå?-

- (1) - i høy grad
- (2) - i noen grad
- (3) - i liten grad

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID

O40L. I hvilken grad kan du vanligvis *selv* bestemme arbeidstempoet ditt?

- (1) - i høy grad   Gå til O40M
- (2) - i noen grad   Gå til O-O40L
- (3) - i liten grad   Gå til O-O40L

HVIS SVARALTERNATIVER 2 ELLER 3 PÅ O40L

O-O40L. Hvem eller hva bestemmer arbeidstempoet? Er det i første rekke....

Ja

Nei

- (1) - arbeidsledelsen/overordnede? **STILLES TIL ANSATTE OG FAMILIEMEDLEMMER**
- (2) - pågang fra kunder eller klienter?
- (3) - maskiner, krav fra produksjonsprosessen?
- (4) - annet som hadde med produksjonen å gjøre?

ANNET SOM HADDE MED PRODUKSJONEN Å GJØRE KAN F.EKS. VÆRE VÆRET FOR INNHØSTING BLANT BØNDER, FANGSTSTØRRELSE BLANT FISKERE OSV

- (5) - kollegaer?

STILLES TIL ANSATTE OG FAMILIEMEDLEMMER

O40M. I hvilken grad kan du selv bestemme når du vil ta en pause i arbeidet i denne jobben?

- (1) - i høy grad
- (2) - i noen grad
- (3) - i liten grad

STILLES TIL ANSATTE, FAMILIEMEDLEMMER

O40N. I hvilken grad er dette en jobb der overordnede eller arbeidsledelse til stadighet kontrollerer arbeidet ditt?

- (1) - i høy grad
- (2) - i noen grad
- (3) - i liten grad

STILLES TIL ANSATTE, FAMILIEMEDLEMMER OG SELVSTENDIGE MED ANSATTE

O40P. I hvilken grad har du noen konflikter eller vanskeligheter med kolleger i denne jobben nå for tiden?

- (1) - i høy grad
- (2) - i noen grad
- (3) - i liten grad

STILLES TIL ANSATTE, FAMILIEMEDLEMMER

O40Q. I hvilken grad har du noen konflikter eller vanskeligheter med overordnede i denne jobben?

- (1) - i høy grad
- (2) - i noen grad
- (3) - i liten grad

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID

O40R. I hvilken grad vil du si at denne jobben er *psykisk* anstrengende?

- (1) - i høy grad
- (2) - i noen grad
- (3) - i liten grad

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID

O40S. I hvilken grad vil du si at jobben er *fysisk* anstrengende?

VAR

- (1) - i høy grad
- (2) - i noen grad
- (3) - i liten grad

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID

O40T. Hvordan er ditt lønnsnivå i dag sammenlignet med for 15 år siden? Vi tenker ikke her på at lønninger/inntekter har økt sammen med pristigningen ellers, men på om din lønn/inntekt er blitt høyere i forhold til prisene i dag.

- (1) klart høyere
- (2) noe høyere
- (3) omtrent det samme
- (4) noe lavere
- (5) mye lavere

STILLES TIL ALLE MED INNTEKTSGIVENDE ARBEID

O40U. Hvordan er ditt arbeidsmiljø i dag sammenliknet med for 15 år siden?

- (1) bedre
- (2) omtrent det samme
- (3) dårligere

10. HUSHOLDNING, EKTESKAP OG BARN SP41, 48–51

SP41. Bor du alene eller bor du sammen med andre?

- (1) alene Gå til SP42
- (2) sammen med andre Gå til O41A

HVIS IO SVART ALTERNATIV (2) PÅ SP41

O41A Hvem bor du sammen med nå?

- (1) Ektefelle/samboer
- (2) Eget/egne barn (adoptivbarn)
- (3) Ektefellers eller samboers barn/stebarn/fosterbarn
- (4) En eller begge foreldre
- (5) En eller begge svigerforeldre
- (6) Søsken
- (7) Venner
- (8) Andre

*SP48A. Er du gift eller samboende?

- (1) - ja, gift/registret partner
- (2) - ja, samboende
- (3) - nei

*SP48B. Hva er din sivile status?

- (1) - ugift
- (2) - gift/registret partner
- (3) - enkmann/gjenlevende partner
- (4) - separert/separert partner
- (5) - skilt/skilt partner

SP49. Hvor mange ganger har du vært gift?

- (1) - ingen ganger Gå til SP50
- (2) - en gang Gå til O49
- (3) - to ganger Gå til O49
- (4) - tre ganger Gå til O49
- (5) - fire ganger eller mer Gå til O49

HVIS SVARALTERNATIVER 2–5 PÅ SP49

O49. Hvor gammel var du da du ble gift første gangen?

..... alder første gangen IO ble gift.

SP50. Har du hatt samboerforhold, som har vart et halvt år eller mer?

Regn ikke med samboerforhold som endte med ekteskap

- (1) - ja Gå til O50
- (2) - nei Gå til SP51

HVIS JA PÅ SP50

O54. Hvor mange slike samboerforhold har du hatt?

VAR

- (1) - ett
- (2) - to
- (3) - tre
- (4) - fire eller mer

SP51. Hvor mange barn er du far til?

REGN IKKE MED STEBARN.

0 HVIS INGEN BARN.

VAR

..... Antall barn

HVIS SVAR ER 0 PÅ SP51, GÅ TIL SP52

HVIS SVAR ER 1 ELLER MER PÅ SP51

O51. Hvilke årstall er det eldste barnet ditt født?

O51(1) ..... fødselsår 1. barn

O51(2) ..... fødselsår 2. barn

O51(3)..... fødselsår 3. barn

O51(4).....fødselsår 4. barn

O51(5).....fødselsår 5. barn

O51(6).....fødselsår 6. barn

O51(7). ..... fødselsår 7. barn

O51(8)..... fødselsår 8. barn

HVIS IO ER FAR TIL MER ENN 8 BARN -

O51(8) Hvilket årstall er det yngste barnet ditt født? ..... fødselsår 8. barn

O51B. Har alle barna dine samme mor?

(1) - ja

(2) - nei

HVIS NEI PÅ O51B

O-O51B. Hvor mange kvinner har du fått barn med?

VAR

..... antall kvinner IO har fått barn sammen med

HVIS ETT ELLER FLERE BARN FØDT FØR 1979

O51C. Du har fortalt at et/flere av dine barn er født før 1979. Har du...

(1) et nært forhold til dette/disse barna,

(2) er det sånn midt imellom,

(3) eller er forholdet mer distansert

11. BOFORHOLD (2001) SP42-43

SP42. Bor du i samme bolig nå som da du var 40 år?

- (1) - ja   Gå til SP43A
- (2) - nei   Gå til O42A

*O42A. Hva slags boligen bor du i? Er det...

HVIS SVARALTERNATIV 1 SP31: Hvis IO fortsatt bor i samme bolig - hør om det fortsatt er en bolig av samme type som merket av nedenfor - i så fall trykk bare <Enter>

- (1) - frittliggende enebolig
- (2) - våningshus i tilknytning til gårdsdrift
- (3) - rekkehus, hus i kjede, terrassehus/ atriumhus
- (4) - tomannsbolig
- (5) - annet boligbygg med ikke mer enn 2 etasjer
- (6) - boligblokk/ bygård med 3 etasjer eller mer
- (7) - annet

O42B. Eier du selv (eventuelt sammen med samboer/ektefelle) boligen/leiligheten du bor i, eller leier du boligen?

FOR BORETTSLAG MED INNSKUDD: KRYSSES AV SOM EIDE GJENNOM BORETTSLAG. HVIS IO BODDE GRATIS F.EKS. HOS FORELDRE ELLER I FIRMAETS BOLIG BRUKES 'ANNET'. HVIS IO BETALTE FOR SEG HJEMME BRUK EIDE BOLIGEN.

HVIS SVARALTERNATIV 1 SP31: Hvis IO fortsatt bor i samme bolig - hør om den fortsatt er hadde samme eier/leieforhold som merket av nedenfor i så fall trykk bare <Enter>

- (1) - eier boligen selv, selveier, aksjeleilighet
- (2) - eier gjennom borettslag
- (3) - leier
- (4) - annet

O42C. Sett i forhold til hvor mange som er i husholdningen din nå, vil du si at det er ...

- (1) - svært trang,
- (2) - litt trangt,
- (3) - god nok plass, eller
- (4) - svært god plass i boligen?

O42D. Har du/dere noen problemer med standarden på boligen...

Mye   Litt   Nei

O42Da Trekkfull, kald eller vanskelig å holde varm

O42Db Er bad, toalett eller kjøkken av dårlig standard

O42Dc Er det fuktig eller hadde fuktskader

O42Dd Er dere plaget støy?

SP43A. Hvordan er du alt i alt fornøyd med nabolaget og det strøket du bor i. Vil du si at du er...

- (1) - svært godt fornøyd
- (2) - noenlunde fornøyd
- (3) - lite fornøyd

12. ØKONOMI 2001 SP44–47

SP44. Hvordan er din økonomiske situasjon nå, alt i alt? Vil du si at den er...

- (1) - svært god
- (2) - god
- (3) - middels
- (4) - vanskelig
- (5) - svært vanskelig

SP46. Har du/dere bil?

HVIS IO LEASER PÅ VARIG BASIS, ELLER HAR FIRMABIL SKAL HAN OGSÅ SVARE JA HER

- (1) - ja Gå til O46
- (2) - nei Gå til SP47

HVIS JA PÅ SP46

O46. Hva tror du salgsverdien av bilen er?

- (1) - under 25.000
- (2) - 25.000-50.000
- (3) - 50.000-100.000
- (4) - 100.000 – 200.000
- (5) - 200.000 – 300.000
- (6) - over 300.000

SP47. Eier du/dere, eventuelt sammen med andre en hytte eller annen fritidsbolig?

- (1) - ja
- (2) - nei

13. HELSE III 2001 OG RELASJONER SP52–67, 68-69, 70–84

SP52A og SP52B. Har du i løpet av de fem siste årene fått beskjed av lege at du har...

Ja Nei

SP52A for høyt kolesterolnivå?

SP52B for høyt blodtrykk?

SP52C. Nå skal jeg lese opp noen navn på sykdommer og diagnoser. Vi ber deg fortelle om du du har sykdommen nå, har hatt den, eller aldri har hatt den. Vi begynner med...

Aldri hatt Har nå Hatt tidligere

SP52Ca - svulster, kreft

SP52Cb - sukkersyke, diabetes

SP52Cc - svekket syn selv ved bruk av briller

SP52Cd - døvhhet/nedsatt hørsel

SP52Ce - migrene

SP52Cf - hjerteinfarkt

SP52Cg - angina pectoris

SP52Ch - annen hjertesykdom

SP52Ci - hjerneslag

SP52Cj - kronisk bihulebetennelse

SP52Ck - kronisk bronkitt

SP52Cl - emfysem

SP52Cm - langvarig lungebetennelse

SP52Cn - astma

SP52Co - allergi

SP52Cp - leddgikt

SP52Cq - slitasjegikt

SP52Cr - revmatisme

SP52Cs - isjias

SP52Ct - hyppige ryggplager

SP52Cu - nakkesleng, whiplash

SP52Cv - magesår

SP52Cw - brokk

SP52Cx - eksem

SP52Cy - psoriasis

SP53. Bortsett fra den plagen/de plagene har nevnt til nå, har du noen annen helseplage, sykdom eller lidelse av mer varig natur, noen virkning av skade eller noen funksjonshemming?

(1) - ja Gå til O53A

(2) - nei Gå til SP54

HVIS JA PÅ SP53

O53A. Hva er dette?

O53A1.....Sykdomsnavn, diagnose, karakteristikk av lidelsen

O53B. Sett bort fra de sykdommene og plagene du allerede har nevnt har du noen annen fysisk helseplage, sykdom eller lidelse av mer varig natur, noen virkning av skade eller funksjonshemming?

SPØRSMÅLET GJENTAS INNTIL TRE GANGER, SYKDOMMENE/DIAGNOSENE/LIDELSENE NOTERES PÅ VARIABLENE O53A1 TIL O53A4

SP53Besk.....Sykdomsnavn, diagnose, karakteristikk av lidelsen

SP53Besk.....Sykdomsnavn, diagnose, karakteristikk av lidelsen

SP53Besk.....Sykdomsnavn, diagnose, karakteristikk av lidelsen

SP54. Har du eller har du hatt psykiske vansker som du ikke har nevnt tidligere? For eksempel nervøsitet, depresjon, angst, følelse av håpløshet eller annet psykisk besvær.

- (1) - Aldri hatt
- (2) - Har nå
- (3) - Hatt tidligere

Gå til O54
Gå til O54

O54. Hva slags lidelse var dette/hva er diagnosen/hva kalte legen dette? HVIS FLERE, BE IO NEVNE DEN HAN SYNES ER ALVORLIGST

.....Sykdomsnavn, diagnose, karakteristikk av lidelsen

SPØRSMÅL O-O54 STILLES TIL DE SOM HAR NEVNT MINST EN LIDELSE UNDER ENTEN SP52A-C ELLER SP53 ELLER SP54, DVS. SVART JA PÅ SP52A ELLER SP52B ELLER KRYSSSET AV HAR/HATT TIDLIGERE MINST ET AV ALTERNATIVENE PÅ SP52C, ELLER SVART JA(1) PÅ ENTEN SP53 OG/ELLER SP54

O-O54. Slike lidelser som du har fortalt om kan virke inn i dagliglivet på ulike måter, for eksempel ved smerter, engstelse og angst, nedsatt aktivitet, diett, medisinbruk, , og hyppige legebesøk.

I hvilken grad virker det inn på hverdagen din?

- (1) - i høy grad hele tiden
- (2) - i høy grad i perioder
- (3) - i noen grad hele tiden
- (4) - i noen grad i perioder
- (5) - i liten grad
- (6) - ikke i det hele tatt

TIL ALLE

SP55. Hvordan vurderer du din egen helse i dag?

Vil du si at den er ...

- (1) - meget god
- (2) - god
- (3) - verken god eller dårlig, middels
- (4) - dårlig
- (5) - meget dårlig

SP56. Sammenlignet med for fem år siden - hvordan er helsen din a nå? Er den...

- (1) - bedre
- (2) - omtrent den samme
- (3) - litt dårligere
- (4) - noe dårligere
- (5) - mye dårligere

SP57. Vi ber deg tenke de siste 14 dagene. Har du vært veldig plaget, ganske plaget, litt plaget eller ikke plaget av.....

	Ikke plaget	Litt plaget	Ganske plaget	Veldig plaget
SP57a - nakkesmerter				
SP57b - smerter i ryggen				
SP57c - smerter i skuldrene				
SP57d - smerter i føtter, knær, hofter				
SP57e - smerter i armer, hender				
SP57f - smerter i brystet				
SP57g - pustevansker/tungpustet				
SP57h - vedvarende hoste				
SP57i - fordøyelsesproblemer				

FORTSATT SISTE 14 DAGER:

SP58. Har du vært veldig plaget, ganske plaget, litt plaget eller ikke plaget av.....

	Ikke plaget	Litt plaget	Ganske plaget	Veldig plaget
SP58a - hodepine				
SP58b - trøtthet				
SP58c - tristhet, følt deg nedtrykt				
SP58d - følt deg bekymret/urolig				
SP58e - plutselig frykt uten grunn				
SP58f - hjertebank				
SP58g - dårlig matlyst				
SP58h - vansker med å sove				

SP59. Har du i løpet av de siste 14 dagene tatt...

	Ja	Nei
SP59a - smertestillende midler		
SP59b - hjertemedisin		
SP59c - blodtrykksmedisin		
SP59d - medisin mot sure oppstøt/halsbrann eller magesår		
SP59e - medisin mot revmatisme		
SP59f - beroligende midler		
SP59g - midler mot depresjon		
SP59h - sovemidler		
SP59i - andre medisiner		

SP60A. Nå følger noen spørsmål om sinnsstemningen din de siste 14 dagene. Har du stort sett, eller ganske ofte, av og til, eller svært sjelden følt deg....

	Stort sett	Ganske ofte	Av og til	Sjelden/aldri
SP60Aa - ensom/alene				
SP60Ab - opplagt/hatt overskudd				
SP60Ac - glad/tilfreds				
SP60Ad - tiltakslysten/med pågangsmot				
SP60Ae - irritabel/oppfarende				
SP60Af - engasjert/entusiastisk				

SP60B. Vil du si at du stort sett har et ganske jevnt humør, eller at humøret og sinnsstemningen din vanligvis varierer mye i løpet av en uke?

- (1) - er stort sett i ganske jevnt humør
- (2) - humøret varierer vanligvis mye i løpet av en uke

SP61. De neste spørsmålene handler om ulike aktiviteter. Gjør helsen din at det er svært vanskelig, litt vanskelig eller ikke vanskelig å...

VI TENKER IKKE HER PÅ KORTVARIGE HELSEPROBLEMER AV TYPEN INFLUENSA ELLER LIKNENDE, MEN PÅ IOs HELSETILSTANDEN SLIK DEN STORT SETT HAR VÆRT DET SISTE ÅRET.

	Svært vanskelig	Litt vanskelig	Ikke vanskelig
SP61b - gå i trapper 3 etasjer			
SP61c - gå to kilometer			
SP61d - løfte gjenstander som veier ca 20 kg			
SP61e - løpe 200 meter			
SP61f - delta i foreningsliv			
SP61g - snakke med andre mennesker			
SP61h - være i selskaper/på fest			

STILLES TIL ALLE UNNTATT DE SOM ALDRI HAR HATT HELTIDSJOBB MER ENN ET HALVT ÅR

SP62. Vi ber deg tenke på helsen din slik den har vært fra du var 40 år til i dag. Har du på grunn av helsen...

	Ja	Nei
SP62a - over lengre tid hatt vansker med å gjøre oppgavene i jobben min		
SP62b - over lengre tid unngått overtid pga helsen		
SP62c - arbeidet mindre enn full tid		
SP62d - unnlatt å søke opprykk eller ny stilling		
SP62e - vurdert å slutte å arbeide på grunn av helsen		

SP63. Har du vært innlagt på sykehus siste 15 år?

(1) - ja, en gang	Gå til O63
(2) - ja, flere ganger	Gå til O63
(2) - nei	Gå til SP65

HVIS JA (1 eller 2) PÅ SP63

O63. Hva var grunnen til innleggelsen?

SISTE GANG FOR DE SOM HAR FLERE SYKEHUSOPPHOLD

- (1) - skade etter ulykke eller uhell
- (2) - akutt sykdom/helselidelse
- (3) - langvarig sykdom/lidelse
- (4) - annet

SP65. Hvor høy er du?

OPPGIS I CM

.....cm høy

SP66. Hvor mye veier du nå?

..... kg

SP67. Har vekten din forandret seg mye siden du var omkring 25 år? Har vekten din...

- (1) økt mer enn 20 kg,
- (2) økt 10-20kg,
- (3) økt 5-10 kg,
- (4) vært omtrent den samme, eller
- (5) gått ned med mer enn 5kg?

SP68. Bortsett fra dem du bor sammen med, har du noen som står deg nær og som du kan snakke fortrolig med?

- (1) - ja, 6 eller flere
- (2) - ja, 2-5
- (3) - ja, en
- (4) - nei, ingen

SP69. Har du noen nære venner, og i tilfelle hvor mange?

- (1) - ja, 6 eller flere
- (2) - ja, 2-5
- (3) - ja, en
- (4) - nei, ingen

ALLE

O69A. Er det lett eller vanskelig for deg å få hjelp av familie, slekt eller vener hvis du skulle ha behov for støtte i en psykisk vanskelig situasjon?

HER ER VI UTE ETTER MENNESKELIG STØTTE IKKE ØKONOMISK

- (1) - Vanskelig
- (2) - Både og
- (3) - Lett

O69B. Hvem ville du kontakte for å få slik hjelp? Er det...

HER ER VI UTE ETTER MENNESKELIG STØTTE IKKE ØKONOMISK

- (1) - Nærmeste familie (foreldre, søsken, barn)
- (2) - Annen slekt (besteforeldre, tanter, onkler)
- (3) - Venner
- (4) - Kollegaer
- (5) - Naboer
- (6) - Andre
- (7) - Ingen

SP70. Hvor mange ganger i en vanlig uke mosjonerer eller trener du?

- (1) 4 ganger i uka eller mer
- (2) 2-3 ganger i uka
- (3) 1 gang i uka
- (4) av og til, men ikke så ofte som en gang i uka
- (5) aldri /nesten aldri

SP71. Røyker du for tiden *daglig*, av og til men ikke daglig, eller røyker du ikke?

- (1) dagligrøyker Gå til O71
- (2) av og til, men ikke daglig Gå til SP72
- (3) er ikke-røyker Gå til SP72

O71. Hvor mye røyker du vanligvis pr. dag?

OM IO RØYKER DAGLIG PIPE/SIGAR/SIGARILLOS, SKAL EN KRYSSSE AV DET ALTERNATIVET SOM BEST KARAKTERISERER RØYKEVANENE

- (1) 20 sigaretter eller mer
- (2) 10-19 sigaretter
- (3) 1-9 sigaretter

SP72. Hvor ofte drikker du alkohol? Drikker du...

(1) - daglig	Gå til O72
(2) - noen ganger i uka	Gå til O72
(3) - omtrent en gang i uka	Gå til O72
(4) - noen ganger i måneden	Gå til O72
(5) - sjeldnere enn en gang i måneden	Gå til SP73
(6) - drikker ikke alkohol	Gå til SP73

HVIS 1–4 PÅ SP72

O72. Når du drikker alkohol, pleier du å drikke så mye at du føler deg beruset? Skjer det...

- (1) - nesten alltid,
- (2) - ganske ofte,
- (3) - av og til,
- (4) - aldri eller nesten aldri?

SP73. Hvor mange dager spiser du middag i løpet av en vanlig uke?

- (1) - hver dag
- (2) - 5-6 dager
- (3) - 3-4 dager
- (4) - 1-2 dager
- (5) - ingen dager

SP74. Hvor mange dager i siste uke spiste du .....

Hver dag   5-6 dager   3-4 dager   1-2 dager   Ingen dager

SP74a - frisk frukt

SP74b - grønnsaker, rå eller kokte

SP74c - fisk til middag

SP75A. Hvor mange timer sover du vanligvis om natten på vanlige hverdager?

HELE ELLER HALVE TIMER.

HALVTIME SKRIVES .5

..... Timer

SP75B. Når står du opp om morgenen på hverdager?

- (1) - før 06 (før klokka seks om morgenen)
- (2) - mellom 06 og 07
- (3) - mellom 07 og 08
- (4) - mellom 08 og 09
- (5) - mellom 09 og 10
- (6) - etter kl. 10

SP76. Hvordan tenker du deg helsen din om 10 år? Tror du den vil være...

- (1) - bedre enn i dag
- (2) - omtrent den samme,
- (3) - litt dårligere, eller
- (4) - mye dårligere enn i dag?

SP77. Sammenliknet med andre menn på din alder, tror du at du har...

- (1) - lettere for å bli syk
- (2) - omtrent som andre, eller
- (3) - at andre har lettere for å bli syke enn deg?

SP78. Føler du deg...

- (1) - ung for alderen
- (2) - omtrent så gammel som du er, eller
- (3) - gammel for alderen?

SP79A. Her kommer noen karakteristikk. Vi ber deg om å si om du synes disse passer veldig bra på deg, nokså bra, nokså dårlig, eller ikke i det hele tatt? Først...

Passer veldig bra	Nokså bra	Nokså dårlig	Ikke i det hele tatt
----------------------	--------------	-----------------	-------------------------

SP79Aa - munter og lett til sinns

SP79Ab - tungsindig, ofte alvorlig

SP79Ac - har lett for å le

SP79Ad - bekymrer meg unødvendig

VIS KORT 2

*SP79B. Hvor lett har du for å vise hva du føler, om du for eksempel blir sint eller glad. Hvordan plasserer du deg selv på en skala fra 1 til 7, der 1 betyr at du har veldig vanskelig for å vise hva du føler og 7 betyr at du har veldig lett for å vise hva du føler.

veldig vanskelig							veldig lett
1	2	3	4	5	6	7	

VIS KORT 2

*SP80. Noen mennesker føler at de har god mulighet til å påvirke sin egen tilværelse. Andre føler at tingene bare skjer uten at de kan gjøre så mye fra eller til. Hvordan vil du plassere deg selv på en skala der 1 betyr at du har svært liten mulighet til å påvirke din egen tilværelse og 7 betyr veldig stor mulighet til å påvirke?

svært liten mulighet						veldig stor mulighet
1	2	3	4	5	6	7

VIS KORT 2

*SP81. Noen mennesker synes ofte at problemer de støter på virker håpløse. Andre har lett for å se løsninger. Hvordan vil du plassere deg selv på en skala der 1 betyr at du mange ganger synes problemer virker håpløse, mens 7 betyr at du oftest greier å finne løsninger og utveier.

problemer virker håpløse						lett å finne løsninger
1	2	3	4	5	6	7

VIS KORT 2

*SP82. Noen mennesker føler at dagliglivet er meningsfylt og givende. Andre har mye vanskeligere for å føle noe meningsfylt i dagliglivet sitt. Hvordan vil du plassere deg selv på en skala der 1 betyr at dagliglivet ditt stort sett virker lite meningsfylt, mens 7 betyr at du stort sett føler at dagliglivet ditt er svært meningsfylt og givende.

lite meningsfylt						svært meningsfylt
1	2	3	4	5	6	7

VIS KORT 2

*SP83. Når du ser tilbake på livet ditt, vil du si at du har lykket godt med det meste du har foretatt deg, eller vil du si at du ofte ikke har lykket særlig bra. Plasser deg på skalaen der 1 betyr at du synes du mange ganger ikke har lykket særlig bra med det du har foretatt deg, mens 7 betyr at du stort sett synes du har lykket godt med det du har foretatt deg.

ikke lykket							lykket godt
	1	2	3	4	5	6	7

VIS KORT 2

*SP84. Hvor tilfreds er du med tilværelsen din i det store og hele? Vi tenker her på hvordan du vurderer tilværelsen din alt i alt, sammenlagt for alle forhold. Plasser deg selv på en skala fra 1, som betyr at du er svært utilfreds med tilværelsen din, til 7 som betyr at du er svært tilfreds med tilværelsen din.

svært utilfreds							svært tilfreds
	1	2	3	4	5	6	7

---

14. TIDLIG GEOGRAFISK TILKNYTNING SP85-86

SP85. I hvilket fylke ble du født?

VI VIL HAR HA DET FYLKE IOs FAMILIE BODDE I DA HAN BLE FØDT.

- (1) Østfold
- (2) Akershus
- (3) Oslo
- (4) Hedmark
- (5) Oppland
- (6) Buskerud
- (7) Vestfold
- (8) Telemark
- (9) Aust-Agder
- (10) Vest-Agder
- (11) Rogaland
- (12) Hordaland (inkludert Bergen)
- (14) Sogn- og Fjordane
- (15) Møre- og Romsdal
- (16) Sør-Trøndelag
- (17) Nord-Trøndelag
- (18) Nordland
- (19) Troms
- (20) Finnmark
- (21) Svalbard, utlandet/annet sted

SP86. I hvilket fylke bodde du i oppveksten fram til du ble 16 år?

HVIS TO FYLKER, KRYSS AV DER IO BODDE LENGST. HVIS TRE ELLER FLERE FYLKER, KRYSS AV SVARALTERNATIV 22

- (1) Østfold
- (2) Akershus
- (3) Oslo
- (4) Hedmark
- (5) Oppland
- (6) Buskerud
- (7) Vestfold
- (8) Telemark
- (9) Aust-Agder
- (10) Vest-Agder
- (11) Rogaland
- (12) Hordaland (inkludert Bergen)
- (14) Sogn- og Fjordane
- (15) Møre- og Romsdal
- (16) Sør-Trøndelag
- (17) Nord-Trøndelag
- (18) Nordland
- (19) Troms
- (20) Finnmark
- (21) Svalbard, utlandet/annet sted
- (22) Tre eller flere fylker

15. FORELDRE SP88–89

SP88. Lever din mor?

- (1) - ja   Gå til O88A
(2) - nei   Gå til O88B

HVIS 1 PÅ SP88

O88A. Hvor gammel er din mor nå?

..... mors alder i år nå

HVIS NEI PÅ SP88

O88B. Når død din mor?

..... årstall da mor døde

O88Ba Hvor gammel var hun da?

.....mors alder da hun døde

O88Bb. Hva hun døde av?

- (1) - kreft
(2) - hjerte- og/eller karsykdom
(3) - annen kjent sykdom
(4) - ulykke, voldsom død
(5) - alderdomssvikt
(6) - annet

SP89. Lever din far?

- (1) - ja   Gå til O89A
(2) - nei   Gå til O89B

O89A. Hvor gammel er din far nå?

..... fars alder

HVIS NEI PÅ SP89

O89B. Når døde han, og hvor gammel var han da han døde? (HVIS IO HAR VANSKER FOR Å HUSKE VIL VI HA CA-SVAR)

..... årstall da far døde

O89Ba Hvor gammel var han da?

.....fars alder da han døde

O89C. Hva han døde av?

- (1) - kreft
(2) - hjerte- og/eller karsykdom
(3) - annen kjent sykdom
(4) - ulykke, voldsom død
(5) - alderdomssvikt
(6) - annet

16. OPPVEKST: RELASJONER FORELDRE SP90–94

SP90. Levde du sammen med både din mor og din far gjennom hele oppveksten til du var 16 år, deler av oppveksten eller gjorde du aldri dette?

MED MOR FAR MENES DET HER BIOLOGISKE FORELDRE, IKKE STEMOR/STEFAR ELLER FOSTERFORELDRE

- (1) - Hele oppveksten
- (2) - Deler av oppveksten
- (3) - Aldri

HVIS MOR OG ELLER FAR DØDE MELLOM 1951 OG 1963

SP90 Levde du sammen med både din mor og din far til dine foreldre døde eller gjorde du det aldri?

- (1) -
- (2) - Til foreldrene døde
- (3) - Aldri

HVIS SP90 2

O90 Hvem bodde du sammen med da du ikke bodde sammen med begge foreldrene dine?

- (1) Mest hos mor
- (2) Mest hos far
- (3) Omtrent like mye hos begge
- (4) Hos besteforeldre
- (5) Hos andre slektninger
- (6) På barnehjem, institusjon e.l.
- (7) Annet

HVIS SP90 3 ELLER HVIS BEGGE FORELDRE DØD FØR 1950

O90 Hvem bodde du sammen med i oppveksten?

- (1)
- (2)
- (3)
- (4) Hos besteforeldre
- (5) Hos andre slektninger
- (6) På barnehjem, institusjon e.l.
- (7) Annet

SP92. Hendte det under oppveksten at du ble straffet med ørefiker, ris, eller annen kroppslig avstraffelse, av foreldre eller foresatte?

- (1) - ja, det skjedde ofte
- (2) - ja, men ikke ofte
- (3) - nei

STILLES TIL IO SOM HADDE FAR I LIVE ETTER 1950

SP93. Hvor godt stemmer de følgende karakteristikken mellom deg og din far den gangen?

	Stemmer godt	Stemmer delvis	Stemmer ikke
SP93a - min far var streng			
SP93b - jeg kranglet ofte med faren min			
SP93c - min far var lett å snakke med			
SP93d - min far støttet meg			
SP93e - min far krevde mye av meg			
SP93f - jeg var veldig glad i far			
SP93g - jeg respekterte faren min			
SP93h - min far var veldig glad i meg			

STILLES TIL IO SOM HADDE FAR I LIVE ETTER 1950

SP94. Hvor godt stemmer de følgende karakteristikene mellom deg og din mor den gangen?

	Stemmer godt	Stemmer delvis	Stemmer ikke
SP94a - min mor var streng			
SP94b - jeg kranglet ofte med moren min			
SP94c - min mor var lett å snakke med			
SP94d - min mor støttet meg			
SP94e - min mor krevde mye av meg			
SP94f - jeg var veldig glad i mor			
SP94g - min mor var veldig glad i meg			

17. OPPVEKST: SOSIAL STATUS, ØKONOMI, RELASJONER SP95-108

*SP95. Hva var din fars yrke?

OM IOs FAR HADDE MANGE FORSKJELLIGE YRKER, ØNSKER VI Å FÅ VITE HVA SOM VAR HANS VIKTIGSTE YRKE. HVIS IO ER USIKKER PÅ HVA DET ER, BE HAM ANGI DET YRKET HAN HUSKER BEST.

HVIS FAR ALDRI VAR YRKESAKTIV - ELLER IO IKKE HUSKER FARENS YRKE - TRYKK <ENTER>

.....(yrkestittel)

Trykk <Backspace> for å kode yrke

----- (fire-siffer STYRK98 kodes av intervjuer)

SP95A. Var IOs far aldri yrkesaktiv, eller husker ikke IO fars yrke?

- (1) Far var aldri yrkesaktiv
- (2) IO husker ikke fars yrke

SP96. Hadde din mor arbeid utenfor hjemmet på den tida du var 10 år?

- (1) - nei Gå til SP97
- (2) - ja, deltid Gå til O96
- (3) - ja, heltid Gå til O96

HVIS IO SVART (2) ELLER (3) PÅ SP96

*O96. Hva arbeidet din mor som da du var 10 år gammel? Om du ikke husker eksakt, si hva hun arbeidet som i det meste av tiden under oppveksten din.

HVIS IO IKKE HUSKER - TRYKK <ENTER>

.....yrke

Trykk <Backspace> for å kode yrke

----- (fire-siffer STYRK98 kodes av intervjuer)

SP95A. Var IOs far aldri yrkesaktiv, eller husker ikke IO fars yrke?

- (1) IO husker ikke mors yrke

SP97. Har du noen søsken?

HALVSØSKEN SKAL REGNES MED. EVENTUELLE DØDE SØSKEN SKAL OGSÅ REGNES MED HVIS IO ER ENEBARN ER SVARET 0.

..... antall søsken

HVIS 0 PÅ SP97 GÅ TIL SP98

HVIS 1 ELLER MER PÅ SP97 GÅ TIL O97

O97. Er alle søsknene dine i live idag?

VAR

- (1) - ja
- (2) - nei

SP98. Synes du det var svært trangbodd, eller litt trangbodd, eller at dere hadde god nok plass i ditt barndomshjem på den tida da du var 10-12 år?

- (1) - svært trangbodd
- (2) - litt trangbodd
- (3) - god nok plass

SP99B. Hva slags hus bodde du i da du var omkring 10-12 år. Var det...

- (1) - enebolig
- (2) - blokkleilighet
- (3) - rekkehus, tomannsbolig, e.l.
- (4) - våningshus på gardsbruk
- (5) - annet

SP100. Hvordan var økonomien i ditt barndomshjem? Vi tenker her særlig på den tida da du var omtrent 10-12 år. Vil du si at den var...

- (1) - svært vanskelig
- (2) - litt vanskelig
- (3) - god
- (4) - svært god

SP101. Hendte det at dere hadde problemer med å skaffe nok mat da du vokste opp?

- (1) - ja, ofte eller ganske ofte
- (2) - av og til
- (3) - aldri

SP102. Forekom det alkoholmisbruk i barndomshjemmet ditt?

- (1) - ja, ofte
- (2) - ja, men ikke ofte
- (3) - nei

SP103. Forekom det slossing, vold eller mishandling mellom de voksne?

- (1) - ja, ofte
- (2) - ja, men ikke ofte
- (3) - nei

SP104. Når du tenker tilbake på den tida da du gikk på folkeskolen og de viktigste lærerne dine. Likte du dem...

- (1) - stort sett godt
- (2) - både og
- (3) - stort sett dårlig

SP106. Husker du deg selv som...

- (1) - en av de flinke i klassen,
- (2) - var du middels flink, eller
- (3) - gjorde du det ikke særlig bra på folkeskolen?

SP107. I våre dager er det mye snakk om mobbing. Var du selv utsatt for mye erting og plaging av jevnaldrende da du gikk på folkeskolen? Skjedde det...

- (1) - aldri
- (2) - av og til
- (3) - ganske ofte, eller
- (4) - svært ofte?

SP108. Når vi ser bort fra dine søsken - hadde du lekekamerater på den tida da du var 10-12 år. Vil du si at du hadde...

- (1) - mange
- (2) - noen
- (3) - stort sett bare en, eller hadde du
- (4) - sjelden noen å leke sammen med?

18. HELSE IV - BARNDOM SP109–112

SP109. Var du noen gang innlagt på sykehus i oppveksten?

- (1) ja, en gang   Gå til O109.
- (2) ja, flere ganger   Gå til O109.
- (3) nei   Gå til SP110

O109. Husker du hvorfor du kom på sykehus - hva var grunnen?

HVIS FLERE GANGER, SVAR FOR DET IO SYNS VAR ALVORLIGST EV. DET HAN HUSKER BEST

- (1) - skade etter ulykke eller uhell
- (2) - akutt dom/lidelse
- (3) - langvarig sykdom/lidelse
- (4) - annet

SP110. Hadde du noen langvarig sykdom, skade eller lidelse i oppveksten din?

- (1) - ja   Gå til O110A
- (2) - nei   Gå til SP111

HVIS JA PÅ SP110

O110A. Hva lidelse var dette?

.....diagnose, lidelse/sykdom

O110B. Førte dette til at du...

Ja

Nei

O110Ba - ofte måtte bruke medisiner

O110Bb - ikke kunne delta i lek, idrett eller andre fritidsaktiviteter

O110Bc - fikk vansker på skolen

SP111. Da du var omtrent 10-12 år - husker du deg selv som "stor for alderen",

- (1) - stor for alderen
- (2) - helt vanlig, eller
- (3) - liten av vekst?

SP112. Det siste vi skal spørre deg om er veldig vanskelig å huske, men vi ber deg likevel om å tenke etter og se om du kommer på det. Vet du hva fødselsvekten din var sånn omtrent?

- (1) - ja (ev ja sånn noenlunde)   Gå til O112A
- (2) - nei   Gå til O112B

O112A. Hva var fødselsvekten din omtrent? GJENNOMSNIITTSVEKTEN FOR GUTTEBABYER VAR OMKRING 3500 G. OPPGIS I GRAM

..... gram

O112B. Selv om du ikke husker fødselsvekten din, ber vi deg likevel tenke etter om du kan huske å ha hørt at du var...

- (1) en liten baby da du ble født,
- (2) ganske vanlig, eller
- (3) ganske stor?

Vedlegg 4. Programmeringsfeil

Programmeringsfeilen i O31A, O31B har resultert i følgende:

Hvis IO svarer Ja i spørsmål SP31¹
og et annet svaralternativ i O31A² enn i SP13³
og/eller et annet svaralternativ i O31B⁴ enn i SP14⁵
så vil ikke de nye svaralternativene i hhv O31A og O31B bli registrert
Derimot vil svaret fra spørsmål SP13 være registrert i O31A.
Og svaret fra spørsmål SP14 være registrert i O31B.
Det er altså kun IO som svarer Nei i SP31, som har korrekte verdier i 31A og O31B.

Programmeringsfeilen i O42A, O42B har resultert i følgende:

Hvis IO svarer JA i spørsmål SP42⁶
og et annet svaralternativ i O42A⁷ enn i O31A⁸
og/eller et annet svaralternativ i O42B⁹ enn i O31B¹⁰
så vil ikke de nye svaralternativene i O42A og O42B bli registrert
Derimot vil svaret fra spørsmål O31A være registrert i O42A.
Og svaret fra spørsmål O31B være registrert i O42B.

Det er altså kun IO som både svarer Nei i SP31 og i SP42, som har korrekte verdier i 31A og O31B.

---

¹ "Bodde du i samme bolig da du var 40 som du gjorde da du var 25 år?"

² "Type bolig da IO var 40 år"

³ "Hva slags bolig bodde dere i på dette tidspunktet?" (Da IO var 25 år)

⁴ "Eiendomsforhold til boligen da IO var 40 år"

⁵ "Eide dere denne boligen eller leide dere den?" (Da IO var 25 år)

⁶ "Bor du i samme bolig i dag som du gjorde da du var 40 år?"

⁷ "Type bolig i dag"

⁸ jf. fotnote ² ("Type bolig da IO var 40 år")

⁹ "Eiendomsforhold til boligen i dag"

¹⁰ jf. fotnote ⁴ ("Eiendomsforhold til boligen da IO var 40 år")

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 2002/35 D. Rafat: Analyse av sammenheng mellom ektefellers sysselsetting i en familie. 27s.
- 2002/36 A. Bruvoll og T. Bye: En vurdering av avfallspolitikkens bidrag til løsning av miljø - og ressursproblemer. 31s.
- 2002/37 K.I. Bøe: B.R. Joneid: KOSTRA revisjonssystem. Malverk for generelt revisjonssystem - KOSTRA-data. Revidert utgave. 66s.
- 2002/38 N. Arnesen, G. Daugstad, O.E. Hallingstad, E. Skretting Lunde og B.Vold: Kvalitetssikring i KOSTRA. Forslag til dokumentasjonsrutiner med erfaring fra FylkesKOSTRA-helsetjenester, somatikk. 54s.
- 2002/39 H. Moafi: Omlegging av folkehøgskolestatistikk. Overgang til elektronisk rapportering. 31s.
- 2002/40 Ø. Kleven: Mediebrukundersøkelsen 2001. Dokumentasjonsrapport. 43s.
- 2002/41 Ø. Kleven: Samordnet levekårsundersøkelse 2000 - panelundersøkelsen. Dokumentasjonsrapport. 129s.
- 2002/42 L. Solheim: Foreløpige tall i FoB2001 Utvalg, vektor, estimering og usikkerhet. 64s.
- 2002/43 A. Andersen, E. Birkeland, J. Epland og M. I. Kirkeberg: Økonomi og levekår for ulike grupper trygdemottakere 2001. Foreløpig rapport. 214s.
- 2002/44 E.E. Eibak og R. Johannessen: Forventningsindikator - konsumprisene. Mai-november 2002. 16s.
- 2002/45 D. Quang Pham: Konkrete problemer med sesongjustering i SSB. 189s.
- 2002/46 A. Akselsen, G. Dahl og B.R. Joneid: FD - Trygd. Dokumentasjonsrapport. 1992-1997. 48s.
- 2002/47 J. Kristiansen: Visualisering av statistikk. Fra tabell til diagram. 40s.
- 2002/48 A. Finstad: Utslippsfaktorer for benzen. 18s.
- 2002/49 T. Bye, K.M. Heide og E. Holmøy: Transportutvikling i langsiktige fremskrivninger for norsk økonomi. Prosjektnotat til ECON. 30s.
- 2002/50 L. Solheim, M.I. Faldmo og D. Sve: Foreløpige tall i Jordbrukstelling 1999. Dokumentasjon av metoder og produksjon. 68s.
- 2002/51 KOSTRA: Arbeidsgrupperapporter 2002. 219s.
- 2002/52 Årsrapport 2001 Kontaktutvalget for helse- og sosialstatistikk. 35s.
- 2002/53 E. Dalheim: En skjemabasert komplettering av registeret over befolkningens høyeste utdanning - Opplysninger om opplæring, skolegang og utdannig 1999. 59s.
- 2002/54 O. Klungsøy: Lineære modeller - Av høyeste rang -. 75s.
- 2002/55 G. Dahl: Innvandrere og trygd. 28s.
- 2002/56 L. Vågane: Samordnet levekårsundersøkelse 2001 - tverrsnittsundersøkelsen. Dokumentasjonsrapport. 121s.
- 2002/57 A-K. H. Grorud: Bedrifts og foretaksregisteret. Regler og rutiner for ajourhold. Oppdatert versjon september 2002. 94s.
- 2002/58 S.I. Pedersen og L. Solheim: Arveavgiftsundersøkelsen. 50s.
- 2002/59 T. Løwe: Boligpreferanser og livsfase. 29s.
- 2002/60 T. Hoel: Cai2000 - Sentraladministrasjon . Systemdokumentasjon. 128s.